

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Diplomski studij Odsjeka za informacijske znanosti

Mirela Mihaljević

Najprodavanije Amazonove knjige (2010-2014)

Diplomski rad

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš

Osijek, rujan 2015.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	4
2. Nakladništvo	5
2.1. Tradicionalno nakladništvo	5
2.2. <i>Online</i> nakladništvo	7
3. Knjižarstvo	9
3.1. Razvoj knjižarstva	9
3.2. <i>Online</i> knjižarstvo.....	10
4. Amazon.com: najpoznatija međunarodna knjižara	12
5. Istraživanje	15
5.1. Metodologija rada.....	15
5.2. Rezultati istraživanja	17
5.2.1.Najpopularniji autori.....	17
5.2.2.Najpopularnije teme/žanrovi.....	25
5.2.3.Najpopularniji formati.....	30
5.2.4.Nakladnici i zemlja izdavanja najpopularnijih i najprodavanijih knjiga.....	31
6. Rasprava.....	32
7. Zaključak.....	38
8. Prilozi.....	40
9. Literatura.....	42

Sažetak

Diplomski rad analizira popise sto najprodavanijih i najpopularnijih knjiga koje Amazon, najveća i najuspješnija *online* knjižara, redovno svake godine objavljuje na svojim mrežnim stranicama. Identificiraju se najpopularniji autori i naslovi, žanr, odnosno tema, najprodavaniji format, kao i najučestaliji nakladnici i zemlja, odnosno mjesto izdavanja. Istraživanje je ograničeno na razdoblje od 2010. do 2014. godine, a cilj mu je ponajprije otkriti čitateljski ukus Amazonovih kupaca. Pokazalo se da Amazonovi kupci najviše kupuju romane, ponajprije one znanstveno-fantastičnog sadržaja, zatim dječju literaturu, a u velikom su broju zastupljene i knjige iz područja gastronomije i dijeta, knjige iz područja poslovnog menadžmenta, knjige samopomoći i knjige iz područja popularne psihologije, i to sve uglavnom u tvrdom uvezu. Zamjetna je pojava i rast prodaje formata „board books“, vjerojatno stoga što se u tom formatu u pravilu pojavljuju upravo knjige namijenjene djeci. Istraživanjem se također pokazalo da je većina nakladnika najprodavanijih Amazonovih knjiga iz SAD-a, točnije New Yorka, a najpoznatiji među njima su Harper, Little Brown and Company, Random House, Scholastic Press, Knopf, Crown i Vintage. S obzirom na to da Amazon smatramo najvećom i najuspješnijom *online* knjižarom, navedeni su nam rezultati istraživanja važni jer omogućavaju ne samo praćenje kupovnih navika korisnika, već dijelom daju i okvirnu sliku današnje kulture čitanja.

Ključne riječi

Amazon.com, knjige, bestselleri, *online* knjižara, kultura čitanja

1. Uvod

Uslijed naglog rasta tehnologije koji je eskalirao posljednjih desetljeća uočen je njezin izravan utjecaj na nastanke novih oblika informiranja i komunikacije. Granice razmjena informacija putem medija su znatno proširene. Računalne, komunikacijske i informacijske tehnologije su ušle u prvi plan i smatraju se neophodnim dijelovima sadašnjosti. Današnje je društvo informacijsko društvo, u kojem prevladava postotak digitalno rođenih informacija. U toj komunikacijskoj i informacijskoj prekretnici, kultura tiska, uključujući i nakladništvo, tiskarstvo, knjižarstvo, ali i čitateljske navike, ne zaostaje. Pojavom *online* knjižarstva omogućena je razmjena sadržaja neovisno o materijalnim aspektima knjige, te je došlo do globalnog nakladništva. Danas, preteču globalnog nakladništva predstavlja Amazon.com, najveća svjetska internetska trgovina, preventivno osnovana kao *online* knjižara. Uz Amazon.com, postoji i niz drugih, poput Barnes & Noble, knjižare koja je postojala i prije Amazona, Powell's books, *online* knjižara koja posjeduje i fizičke knjižare, Alibris koja posluje isključivo *online*, Goodreads *online* knjižara koja na svojoj stranici nudi preporuku knjiga za čitanje na temelju već pročitanih knjiga i mnoge druge.¹ No, svakako jedna od najznačajnijih i najvećih jest Amazon koji na svojoj mrežnoj stranici (URL: <http://www.amazon.com/>) pruža relevantne informacije o svojim proizvodima. Od 1995. godine svakodnevnim se i redovnim ažuriranjem stranice pružaju informacije o broju, autorima, te žanrovskim i tematskim odrednicama najprodavanijih naslova, kako onih u tiskanom, tako i onih u elektroničkom obliku, od čega korist vjerojatno imaju i Amazon i korisnici, ali i nakladnici. Prvi stoga jer na taj način reklamiraju svoje najprodavanije proizvode, korisnici, pak, jer imaju uvid u najpopularnije naslove tijekom niza godina, a to možda dijelom utječe na odabir naslova koji će u konačnici kupiti, a nakladnici jer na taj način reklamiraju svoje najprodavanije naslove, a samim time i sebe. Namjera je ovog rada analizirati posljednje četiri godine (2010-2014), kako bi se ustanovili autori i naslovi koji su tijekom navedenoga razdoblja bili najpopularniji i najprodavaniji, njihova tematika i žanr, format, kao i nakladnik i zemlja u kojoj su objavljeni. Na taj će se način ovim istraživanjem dati uvid u profil najprodavanijih knjiga najveće tvrtke *online* knjižarstva, pri čemu će se istraživanje ograničiti samo na popis onih tiskanih. U dvama poglavljima koja slijede nakon uvoda daje se pregled nastanka i razvoja tradicionalnoga i *online* nakladništva, odnosno knjižarstva. Nadalje se, u četvrtom poglavlju, problematizira Amazon.com kao najpoznatija međunarodna knjižara. Peto poglavlje koje slijedi istraživačke je naravi. Na početku se detaljno pojašnjava metodologija istraživanja, a zatim se pruža uvid u

¹Kadaza, 2015. URL: <http://book-stores.kadaza.com/> (27.8.2015.)

cjelokupno istraživanje. U posebnim se potpoglavljima problematiziraju najpoznatiji autori, tematska područja, odnosno žanrovi, zatim formati, nakladnici i zemlja izdavanja. Na koncu se u šestom poglavlju pruža detaljna rasprava o rezultatima istraživanja, nakon čega slijedi zaključak u kojem se nastoji odgovoriti na pitanja zašto je baš Amazon doživio toliki uspjeh kao *online* knjižara, što nam popis najprodavanijih knjiga najveće svjetske *online* knjižare govori o njegovim korisnicima/kupcima, te zašto je značajan Amazonov popis najprodavanijih knjiga.

2. Nakladništvo

2.1. Tradicionalno nakladništvo

„Nakladništvo je djelatnost kojom djelo postaje dostupno javnosti, a uključuje pribavljanje i odabir rukopisa, uređivanje, grafičko-likovno oblikovanje, organizaciju tiskanja ili drugog oblika proizvodnje, promidžbenu djelatnost te raspačavanje.“² U povijesti su te poslove obavljali autori, tiskari i knjižari. Početke nakladništva teško je odrediti. Ne postoji niti jedan točno određen događaj za koji bismo mogli ustvrditi da je upravo njime nakladništvo počelo. No, od samog su njegova početka osnovne radnje koje je nakladnik obavljao bile iste: stjecao je rukopise, uređivao ih, umnažao i distribuirao. Upravo te osnovne radnje određuju nakladništvo kao prvu organiziranu djelatnost, odnosno djelatnost koja proizvodi informacijske izvore i osigurava sustave i mreže njihove pohrane i distribucije.³ Nakladništvo je od 16. st. pa nadalje proizvodilo knjige kao temeljne informacijske izvore te je time postalo prvom djelatnošću koja je organizirano prenosila informacije od izvora do korisnika pri čemu je važno naglasiti da su funkcije nakladnika, tiskara i knjižara u to vrijeme, a i mnogo kasnije, često bile objedinjene u jednoj osobi, o čemu će biti govora nešto opširnije kasnije. Od 16. st. nije dolazilo do konkretnih tehničkih promjena u metodama proizvodnje knjige, ali se organizacija razmjene knjiga postupno poboljšavala i modernizirala. Knjige su se polako širile te su se, unatoč početnim strogim zakonima cenzure, nakladnici, knjižari...izborili za njihovu slobodu tiska.

Pismenost je stalno rasla te se i nakladništvo zbog toga širilo.⁴ No, iako su se poznati sajmovi knjiga u Frankfurtu i Leipzigu osnovali još u 16. st., smatra se da se nakladništvo kao specijalizirana profesija, odnosno djelatnost, pojavilo tek u 19. st. Nakladnik je tada postao pravi poduzetnik odgovoran za određene investicije, te je morao donositi niz poslovnih odluka

² Nakladništvo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2011. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42840> (6. 7. 2015.)

³ Usp. Velagić, Zoran. Uvod u nakladništvo. Osijek: Filozofski fakultet u Osijeku, 2013. Str.7.

⁴ Usp. Soundy Unwin, Philip. Encyclopaedia Britannica: History of publishing: The flourishing book trade: 1550-1800. URL: <http://www.britannica.com/topic/publishing/Controls-over-printing#toc28622> (12.6.2015.)

kako bi opstao na tržištu. Potpisivanje prvog međunarodnog ugovora o zaštiti autorskih prava, Bernske konvencije, 1886. godine, svjedoči o profesionalizaciji i globalizaciji nakladništva, jer je investicije i autore tada trebalo zaštititi na međunarodnoj razini. Iz toga se razloga navedena konvencija i smatra znakom razvoja nakladništva.⁵

Dakako, nakladništvo je, kao što je već rečeno, postojalo i prije njegove profesionalizacije. Prvi je poznati nakladnik bio Rimljanin Tit Pomponije Atik iz 32. godine prije Krista, koji je izdavao Ciceronova djela. Nakon Pomponija bilježimo imena braće Sosij iz 30. godine prije Krista, koji su izdavali Horacijeve pjesme, te Trifona, koji je potkraj I. st. izdao Marcijalove epigrame koji su razvrstani prema tematici kao nadgrobni natpisi koje odlikuje oštra i podrugljiva kritika upućena društvenim pojavama, te su izrazito značajni u svjetskoj književnosti.⁶ U helenističko doba počinje cvjetati književnost i razvija se knjižarska mreža, te su značajnija mjesta književnog života u Pergamu, Antiohiji, Rodu i Sirakuzi.⁷ Nakladnik koji je značajno radio na području knjižarstva još prije izuma tiskarskoga stroja je bio Lauber iz Hagenaua (467. godine). Osim u Njemačkoj, knjižarstvo se razvijalo u Francuskoj i Engleskoj, a ponajviše u Italiji, i to ponajprije u Firenci, u poznatoj Ulici knjižara. Također, presudnu ulogu u razvoju nakladništva odigrao je i Johannes Gutenberg svojom prvom tiskanom Biblijom, 1454. godine. Kao što je već spomenuto, u prvim desetljećima postojanja tiskarstva tiskar je bio ujedno i nakladnik i knjižar. Najpoznatiji su tiskari i knjižari iz Europe toga doba bili Anton Koberger (oko 1440–1513) iz Nürnberga, koji je objavio 236 izdanja, te Aldo Manuzio (oko 1450–1515) iz Bassiana, koji je 1490. u Veneciji osnovao svoju tiskaru i nakladničku kuću te ondje izdavao djela klasičnih grčkih pisaca.⁸ U 16. st. je započelo razdjeljivanje nakladništva od tiskarstva, te tada tiskar sam, putem vlastite knjižare ili knjižara partnera, osigurava dostupnost knjige na tržištu. Prvim se pravim nakladnikom u Europi smatra Nijemac Johann Rynmann koji nije imao vlastitu tiskaru već je davao rukopise tiskati u Njemačkoj i izvan nje, a do svoje je smrti 1522. godine objavio 200 knjiga.⁹

Treba napomenuti da je razvoj nakladništva oduvijek ovisio o ljudima koji posjeduju informacijska znanja i vještine. Primjerice, autorima i urednicima su potrebne vještine selekcije, interpretacije, analize, valorizacije, standardizacije, organizacije i hijerarhizacije sadržaja. Nakladnici su prvi prepoznali važnost korištenja informacijskih izvora, te stavili naglasak na

⁵ Velagić, Zoran. Nav.dj., str. 6-7.

⁶ Usp. Solar, Milivoj. Književni leksikon. Zagreb: Matica Hrvatska, 2011. Str. 295-296.

⁷ Usp. Helenizam. // Proleksis enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2014. URL: <http://proleksis.lzmk.hr/25870/> (01.06.2015.)

⁸ Usp. Manuzio, Aldo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=38716> (2.9.2015.)

⁹ Usp. Nakladništvo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2011. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42840> (23.5.2015.)

organiziranost, sistematičnost i standardiziranost sustava. Poslovi nakladništva poput uvođenja paginacije, sadržaja ili kazala, abecednog sustava, stalnih rubrika itd. ovise o temeljnoj pretpostavci brzog, jednostavnog i rutinskog korištenja bilo koje tiskovine.¹⁰

2.2. Online nakladništvo

Sredinom 90-ih godina 20. st., početkom tzv „digitalne revolucije“ u nakladničkim tvrtkama, započela je intenzivnija implementacija informacijsko-komunikacijskih tehnologija u nakladničke procese. Prema Zoranu Velagiću, moguće je razlikovati dva njezina vida, „skrivenu revoluciju“ i „vidljivu revoluciju“. „Skrivena revolucija“ je vremenski prethodila „vidljivoj revoluciji“, a ona obuhvaća promjene u organizaciji i upravljanju nakladničkom proizvodnjom. Drugi vid, „vidljiva revolucija“, se odnosi na objavljivanje nakladničkog proizvoda i mogućnosti njegove promocije, distribucije i prodaje, a primjer su razvoj elektroničke knjige i mogućnosti njezine prodaje na internetu.¹¹ Velagić nadalje obrazlaže i pojmove analognog i digitalnog autora. Analogni autor je autor prije 90-ih godina 20. st. i njega karakterizira tiskarska tehnologija. Njegov je rad karakteriziran isključivo papirom na kojem piše, ispravlja, uređuje i slično. S druge strane, digitalni je autor karakteriziran računalnom tehnologijom i *online* okruženjem. U biti, njega karakterizira mrežno autorstvo, pretraga linkova te pisanje, ispravljanje i uređivanje teksta na računalu. Danas, svakodnevnim posredstvom tehnologija, postoji samo digitalni autor; on nakladniku isporučuje dokument u digitalnom obliku. Sukladno tome, taj rukopis nikada ne bude otisnut na papiru jer „digitalni“ nakladnik uređuje rukopis, grafički ga oblikuje i objavljuje kao elektroničku knjigu bez tiskanja.¹² Prema tome, možemo uočiti činjenicu da se *online* nakladništvo bavi kontekstima koji nikada ne moraju zaživjeti u fizičkom obliku. Upravo to je jedan od ključnih razloga intenzivnog prihvatanja novih tehnologija u nakladničkoj industriji s tim da, unatoč uzletu elektroničkih knjiga, nijedan „tradicionalni“ nakladnički proizvod nije nestao. Drugim riječima, *online* nakladništvom stari mediji nisu zamijenjeni, već su njihova funkcija i status promijenjeni primjenom novih tehnologija. Primjena tih tehnologija je uistinu olakšala i ubrzala obradu građe, ubrzala proizvodnju novih i ponovno izdavanje već objavljenih naslova, omogućila razne nove oblike promocije i distribucije, olakšala upravljanje tvrtkom i naposljetku povećala vidljivost nakladnika i nakladničkih proizvoda na tržištu.¹³

¹⁰ Usp. Velagić, Zoran. Nav.dj., str.21-24.

¹¹ Isto, str.12.

¹² Isto, str.12-13.

¹³ Isto, str.13.

U *online* nakladništvu se analiziraju tehnološki noviteti koji utječu na poslovne modele u nakladništvu i stvaraju nove nakladničke proizvode koji odražavaju potrebe čitatelja u digitalnom okružju. Iako tehnologija već nudi razne pogodnosti, opseg njezina korištenja nije samo tehničko pitanje već i pitanje tržišta. „Uz pomoć elektroničkih medija komunikacija na relaciji nakladnik-čitatelj je sve izravnija, no unatoč tomu u njoj je prisutno sve više šumova. Podilazeći čitateljima i sveopćoj histeriji zabave podržavanoj od većine medija, nakladnik kao da prestaje razlikovati prednosti, nedostatke i osnovne karakteristike različitih čitateljskih skupina.“¹⁴ Čitatelji osjete komercijaliziranost u nakladništvu i zato razvoj nakladništva također ovisi o sektorima izdavanja, primjerice, sektori nakladništva poput onog znanstvenog brzo prihvaćaju nove tehnološke mogućnosti i brzo se razvijaju jer su pouzdani. Upravo na taj način sadržaj dostupan u otvorenom pristupu i modeli samostalnog izdavanja publikacija uzdrмали su nakladničku industriju i promijenili tradicionalnu ulogu nakladnika. Nova tehnologija nudi i autorima i nakladnicima jednostavnije obavljanje svoga posla. No, iako ima mnogo pozitivnih strana, tehnologija u *online* nakladništvu donosi mnoge izazove i prijetnje s obzirom da je još uvijek u ranoj fazi implementacije.¹⁵ Radi se o primjerima širenja krivih i nepouzdanih informacija, hakiranjima, oštećivanjima mrežnih platformi, virusima, širenju negativnih komentara preko mreže, bržoj promjeni medija i rapidnom razvoju tehnologije, visokim troškovima potrebnih hardware-a, potrebi za tehničkim stručnjacima u poduzećima/tvrtkama i tako dalje.¹⁶ No, unatoč tim izazovima, ključan korak napredovanja *online* nakladništva je korištenje prednosti i resursa koji stoje na raspolaganju nakladničkom sektoru uz pomoć tehnologije za rekonstruiranje nakladničke proizvodnje i vraćanje nakladništva u središte kvalitetne kulture čitanja.¹⁷ Također, novonastalo digitalno okruženje pogodovalo je sadržaju i korisnicima, a proizvođači se sve češće usmjeravaju na poslovne strategije kojima je cilj razvijanje načina gospodarenja sadržajima, jer spoznaja da se isti sadržaj može prodati mnogo više puta nego prije digitalne revolucije je počeo biti golem poticaj za svakog vlasnika sadržaja. Takav novi pristup je postao uobičajen i stalan kada je isporuka kroz različite platforme ili tehnologije prijenosa postala tehnički učinkovita i ekonomski isplativa.¹⁸

3. Knjižarstvo

¹⁴ Usp. Tomašević, Nives; Horvat Jasna. Nevidljivo nakladništvo. Zagreb: Naklada Ljevak, 2012. Str. 52

¹⁵ Usp. Despot, Ivana; Jakopec, Tomislav. Strategija razvoja elektroničkog nakladništva na malim tržištima. // Libellarium 6, 1-2(2014), str. 81-90. URL: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=176735 (23.5.2015.)

¹⁶ Usp. Morley, Miranda. Small business: The Positive & negative impact of digital media on business. URL: <http://smallbusiness.chron.com/positive-negative-impact-digital-media-business-20910.html> (12.6.2015.)

¹⁷ Tomašević, Nives; Horvat Jasna. Nav.dj., str. 52

¹⁸ Usp. Velagić, Zoran. Nav.dj., str.32.

3.1. Razvoj knjižarstva

Knjižarstvo je naziv za različite oblike trgovine knjigama, časopisima, zemljovidima, muzikalijama i drugim tiskovinama. Povijest knjižarstva i njegovi najstariji podatci o trgovini knjigama potječu još iz starog Egipta, dok prodaju i posudbu knjiga bilježi čak i Talmud. U povijesti je knjižarstvo uz raspačavanje obuhvaćalo i proizvodnju knjiga i sličnih publikacija, tako da su u antici poslovi nakladnika i knjižara, kao što je već spomenuto u poglavlju vezanom uz tradicionalno nakladništvo, bili objedinjeni. U to doba je glavni izvor informacija o knjigama bilo *Naturalis Historia* Plinija Starijega u 37 knjiga, iz razdoblja od 77. do 79. godine. Nakon toga su u 5. st. pr. Kr. na poznatim trgovima specijalni knjižari u Ateni prodavali knjige što je dovelo do razvoja knjižarskih mreža i pojave putujućih knjižara u 4. st. pr. Kr. Poznato knjižarsko središte i najveći proizvođač knjiga u 3. st. pr. Kr. postaje Aleksandrija. Knjige su se prodavale i u provincijama Rimskoga Carstva te su rimski prodavači na svojim trgovinama imali ispisane naslove rukopisnih knjiga koje su nudili na prodaju. Kasnije, pojavom tiskane knjige u 15. stoljeću, nakladništvom, tiskarstvom i knjižarstvom se bave iste osobe ili obitelji. Knjige su se prodavale na sajmovima, prvo s ostalom robom, a poslije posebno, dok su najpoznatiji sajmovi bili u Lyonu, Frankfurtu na Majni i Leipzigu, koji u 19. stoljeću postaje središte europskog knjižarstva.¹⁹

Danas, nakladnici često osnivaju vlastite knjižare u kojima plasiraju svoje knjige i knjige drugih nakladnika. Knjige se također prodaju preko posrednika, a to mogu biti veleprodaje, antikvarijati, knjižni klubovi, agenti. Također se prodaju na sajmovima knjiga ili neposredno poštom ili putem reklama. Najveći svjetski sajam knjiga, Frankfurtski sajam, omogućuje predstavljanje nakladničke djelatnosti cijeloga svijeta.²⁰ Osim toga, sajam nudi razne mogućnosti sklapanja ugovora među nakladnicima, mogućnosti promidžbe, prodaje, uvida u nove trendove i sklapanja novih poznanstava u knjižnoj industriji.²¹ Knjižari postaju obični trgovci, a početkom 20. st. prodaja se knjiga u potpunosti komercijalizira, o čemu svjedoče i razni podnaslovi u novinama poput „Konkurencija među nakladnicima na tržištu

¹⁹ Usp. Knjižarstvo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2011. URL: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=32118> (16.06.2015.)

²⁰ Isto.

²¹ Usp. Frankfurter buchmesse: Book fair 2015, 2015. URL: <http://www.buchmesse.de/en/fbf/NewFairConcept/> (16.06.2015.)

knjige“, „Promidžba knjige“, „Prodaja u kioscima, papirnicama, privatnim knjižarama“ i ostalo.²²

Na koncu, možemo zaključiti da su razne promjene u nakladništvu potaknule i drukčiji pristup knjižarstvu. Izravna lokalna prodaja, u tiskari ili knjižari, više nije mogla pokriti povećane tržišne zahtjeve niti je mogla zadovoljiti tiskare i nakladnike koji su prodajom željeli nadići gradske okvire. Bilo je potrebno pronaći rješenja koja bi omogućila i razvila bržu i veću tiskarsku komunikaciju.²³ Prvo je rješenje nađeno u tiskarskim katalozima, koji su nudili kratke i osnovne informacije o knjizi, poput prezimena autora, često skraćenog naslova publikacije, formata i broja stranica te cijenu. Oni su se pojavili već u I. st. pr. Kr., a poznati sastavljači takvih popisa bili su gramatičar Artemon iz Kasandrije i povjesničar Filon Herenije iz Biblosa.²⁴ Nakon razdvajanja i specijaliziranja djelatnosti nakladništva i knjižarstva, nakladnici i knjižari su postali izravno upućeni jedni na druge. Na taj način su osamostaljeni knjižari ovisili o informacijama o novo objavljenim naslovima, a nakladnici su ih s njima morali upoznati.²⁵

3.2. Online knjižarstvo

Danas je lako uočiti impresivni rast nove dimenzije knjige kao i knjige u fizičkom obliku prodanu *online* putem. To nam pokazuju činjenice prodanosti knjiga *online* putem u milijune kopija u SAD-u, kako digitalnih tako i fizičkih, svakodnevno pojavljivanje digitalnih bestseller lista, stalno širenje dostupnosti i mogućnosti novih alata za pisce i čitače za kreiranje i distribuiranje e-knjiga, jednako kao i širenje prodaje knjiga preko interneta. Još se 2000. godine predviđalo da će se pomoću mrežnih pogodnosti i dinamičnog rasta knjige i *online* knjižarstvo globalno proširiti, kao što se preko mreže proširila glazba, video, igre i informacije u digitalnom obliku. Ključ će rasta *online* knjižarstva, smatralo se tada, osim novih formata e-knjiga i knjiga, uključivati i nove medije, aplikacije i alate za čitanje te jednostavno naručivanje iz svog doma.²⁶ To se doista i dogodilo.

Iako se u teoriji knjige mogu jednostavno prodavati preko interneta, u praksi nije sve tako jednostavno jer postoji, osobito kod obrazovnih materijala, niz pitanja, kao što je pitanje sigurnosti sadržaja, pravna pitanja, pitanja cenzure u određenim zemljama, pitanja poreza i

²² Stipčević, Aleksandar. Socijalna povijest knjige u Hrvata: knjiga III: od početka hrvatskog narodnog preporoda (1835.) do danas. Zagreb: Školska knjiga, 2008. STR 89.

²³ Usp. Velagić, Zoran. Nav.dj., str.28-31.

²⁴ Usp. Knjižarstvo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2011. URL: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=32118> (16.06.2015.)

²⁵ Usp. Velagić, Zoran. Nav.dj., str.28-31.

²⁶ Usp. Enos, Lori. Report: E-book industry set to explode, 20.12.2000. URL: <http://www.ecommercetimes.com/story/6215.html> (29.5.2015.)

carina.²⁷ Unatoč tome u SAD-u je zabilježen rast prodaje digitalnih obrazovnih materijala preko *online* knjižara koji služe ponajviše studentima koji uče na daljinu, izvanrednim studentima i sl. Rastuće kreiranje platformi, prodanost i korištenje takvih materijala, dovodi do pretpostavke da će digitalni udžbenici prije svih publikacija postati svakodnevica.²⁸ Osim toga, za distribuciju digitalnih materijala moraju se koristiti nove platforme, što dovodi do otvaranja sasvim novih sektora na tržištu, koje zbog svoje kompleksnosti i stalne promjenjivosti nisu svi voljni prihvatiti. Unatoč tim problemima možemo zaključiti da će velike *online* knjižare, poput Amazona, utjecati na tradicionalno objavljivanje publikacija jer će preko svojih mrežnih stranica prodavati tiskane knjige. Amazon ima moć da prikupi masivne količine podataka pomoću kojih prati korisničke obrasce ponašanja i kupovne navike prilagođavajući i nadograđujući korisničko iskustvo pomoću tih informacija. Osim toga, Amazon je pokrenuo sasvim novu dimenziju objavljivanja svojim Amazon Encore programom u kojem pisci imaju mogućnost samostalnog izdavanja vlastitih knjiga. Primjer takvog samostalnog izdavanja možemo vidjeti kod pisca J. A. Konratha koji je izdao svoju e-knjigu *Shaken* 2010. godine, te se ona prodala u 130 000 kopija do 2011. godine i tek onda izašla u tiskanom formatu. Drugi primjer je spisateljica Amanda Hocking čija se e-knjiga skinula preko 100 000 puta u jednom mjesecu preko Kindle-a. Oba pisca su za jedno skidanje knjige naplatili između 0.99\$ i 2.99\$ iskoristivši na taj način Amazonov program kao marketinški kanal. Tako su za izuzetno nisku cijenu prodali svoja djela i na njima visoko zaradili, što se nikada ne bi moglo ostvariti s tiskanim formatom.²⁹ Kao što navodi Aaron Pressman, mnogi nakladnici pokušavaju blatiti *online* knjižarstvo izjavljujući kako se s time „bogatiji samo još više bogate, a siromašni postaju siromašniji“, kako će mnoge manje fizičke nakladničke kuće propasti ili kako samoizdavaštvo uništava kvalitetnu literaturu i čitanje opada, no događa se sasvim suprotno. *Online* knjižarstvom je izdavanje i pristup knjigama omogućeno većoj populaciji ljudi, a samim time više literature postaje dostupno. Novi mediji, formati i načini naručivanja knjiga preko interneta uz minimalan trud čine knjige nosivima, dostupnijima i samim time čitanijima, a knjižna industrija cvate spašavajući nakladnike koji su bili na rubu propasti.³⁰

²⁷ Usp. Wischenbart, Rüdiger. The global e-book market: Current conditions & future projections, 2011. URL: http://www.publishersweekly.com/binary-data/ARTICLE_ATTACHMENT/file/000/000/522-1.pdf (15.8.2015.)

²⁸ Isto.

²⁹ Isto.

³⁰ Usp. Pressman, Aaron. The book industry isn't dying, it's thriving with an e-book assist, 14.2.2014. URL: http://finance.yahoo.com/blogs/the-exchange/the-book-industry-isn-t-dying--it-s-thriving-with-an-ebook-assist-191025547.html;_ylt=A9mSs3WyVWhVuX8AnSkzCQx.;_ylu=X3oDMTE0MWI1ZHJvBGNvbG8DaXIyBHBvcwM3BHZ0aWQDVUIERUMwMV8xBHNiYwNzcg-- (29.5.2015.)

4. Amazon.com: najpoznatija međunarodna knjižara

Amazon.com je najpoznatija međunarodna knjižara koju je 1995. godine osnovao Jeffrey P. Bezos, ujedno i Amazonov izvršni direktor s najvećim udjelom dionica. Amazon.com se sastoji od *online* stranice, skladišta knjiga i tvrtkinih dionica. Ideja o osnivanju Amazona nastala je u ljeto 1994. godine. Toga je ljeta, naime, Jeffrey P. Bezos pronašao podatak da se količina informacija na Internetu povećava za 2300% godišnje te je odlučio dati otkaz u banci na Wall Street-u u New Yorku i započeti sam svoju *online* tvrtku. Odlučio se za osnivanje *online* knjižare zbog toga što su se već tada mogli lako pronaći podaci o broju prodanih knjiga i jer su vodeće knjižare poput Borders i Barnes & Noble mogle skladištiti samo manje količine dostupnih knjiga. Također, s obzirom na činjenicu da su navedene knjižare zauzimale američko tržište knjiga, ali sa samo 12% tržišta, Bezos je u tome vidio svoju priliku, želeći im konkurirati. Bezos se potom preselio iz New Yorka u Seattle i otvorio tvrtku Amazon.com koja se bavila *online* prodajom knjiga te, kao što znamo, postoji još i danas.³¹ Tvrtka je ime dobila prema jednoj od najdužih rijeka na svijetu, Amazonu, jer je Bezos smatrao da će njegove kupce kupovina preko njegove mrežne stranice povezivati jednako tako kao što rijeka Amazon povezuje sva mjesta i gradove kroz koje protječe. Također, s obzirom na to da su se u vrijeme njezina osnivanja pretraživanja registra knjižara i određenih tvrtki vršila većinom ručno i abecedno, kao u telefonskom imeniku, smatrao je da je dobro da njezino ime započinje sa slovom „A“ kako bi se nalazila na vrhu popisa kada netko pretražuje.³² Mrežna stranica Amazon.com zaživjela je u srpnju 1995. godine, te je unutar par mjeseci počela zarađivati 20 000 dolara tjedno. Nakon toga se, zahvaljujući dobrom marketingu i ulaganju velikih financijskih sredstava u oglašavanje, Amazon.com naglo počeo proširivati. Tvrtka je za poboljšanje svojih usluga od početka investirala velika financijska sredstva stavljajući na prvo mjesto zadovoljstvo svojih korisnika. Primjerice, korisnici su na Amazonovoj stranici imali posebne mogućnosti koje nisu imali na drugim stranicama, poput objavljivanja svojih recenzija, pisanja komentara i pregledavanja tuđih komentara. To se kasnije pokazalo iznimno korisnim jer je privlačilo nove korisnike. Osim toga, Amazon je sklopio ugovore i povezao se s drugim mrežnim stranicama koje nude informacije o knjigama. To je korisniku omogućilo kupnju knjiga s tih stranica, ali preko Amazona. Na taj su način mrežne stranice s kojima je Amazon sklapao ugovore zarađivale manji postotak po prodanoj knjizi, dok je sam Amazon povećavao

³¹ Usp. Dodge, Martin. Finding the source of the Amazon.com: examining the hype of the “earth’s biggest book store”. London: University College London, 1999. URL: <http://www.casa.ucl.ac.uk/martin/amazon.pdf> (15.8.2015)

³² Customer paradigm: Why is Amazon.com so successful?, 28.4.2014. URL: <http://www.customerparadigm.com/why-is-amazon-com-so-successful/> (21.8.2015.)

broj virtualnih izloga proširujući svoj posao na mreži. Osim toga, njegova je stranica uređena na način da je korisniku vidljiva povijest vlastita pretraživanja, a upućuje ga se i na slične proizvode. Naposljetku mrežna stranica je napravljena da bude funkcionalna, te da omogućuje jednostavan i brz način kupnje.³³ Amazon je tako vremenom doživio veliki uspjeh. Prema Martinu Dodgeu, razlog Amazonova uspjeha pripisuje se upravo njegovom jednostavnom dizajnu.³⁴ Poput Google-a, stranica je prikazivala samo najosnovnije funkcije, bez ikakve vizualne estetike. Bila je jednostavna za korištenje i, što je najbitnije, omogućavala je brzo skidanje preko kućnih modema, što je onda bila velika pogodnost za korisnike. Također je podržavala inovacije poput naručivanja s „jednim klikom“. Nakon što se Amazonu tržište proširilo, 1999. godine moralo se uložiti u skladišta u kojima je Amazon zbog brige o kvaliteti od početka sam pakirao i slao robu. Otvoreno je sedam distribucijskih centara u SAD-u i dva u Europi. Unatoč tome što Amazon nije imao fizičke trgovine, njegove su se virtualne trgovine i dalje širile. Iako je počeo samo s knjigama, Amazon je uskoro prešao na prodaju glazbenih CD-ova, videa, poklona, e-čestitki te otvorio mogućnost aukcija. Iako se 1998. godine tvrtka proširila u Ujedinjeno Kraljevstvo (www.amazon.co.uk) i Njemačku (www.amazon.de), to se proširenje nije dogodilo bez poteškoća jer se Amazon unaprijed brinuo o nizu problema s kojima su se na novom tržištu suočavali: nepovjerenje korisnika prema američkom tržištu, kao i prema kupovini od mrežne (američke) trgovine i to u dolarima, a ne u lokalnim trgovinama i u domaćoj valuti. No, unatoč tim problemima, Amazon je doživio znatan uspjeh i postao vodeća mrežna knjižara i u navedenim državama. Ključ uspjeha su postale brze i jeftine isporuke knjiga, te kupovina nacionalnih domena „uk“ i „de“ zbog kojih su korisnici mislili da kupuju lokalno, od vlastite države, dok su zapravo svi novci išli u Seattle.³⁵

Kroz godine je Amazon.com počeo prodavati milijune predmeta i usluga, od najobičnijih igrački, visoko-rezolucijskih televizora do uređaja za čitanje e-knjiga i mrežnog poslužiteljskog prostora za druge firme. Amazonova početna konkurencija Borders nije mogla pratiti tako prostran asortiman te se zatvorila. Poput nje, druge tvrtke, poput Best Buy i Wal-Marta, su bile na rubu zatvaranja, ali su se ipak na kraju održale na tržištu, te posluju još i danas. Tvrtke koje su mu bile od interesa, poput Zappos i Diapers.com, Amazon je jednostavno kupio.³⁶

³³ Usp. Dodge, Martin. Nav.dj.

³⁴ Isto.

³⁵ Isto.

³⁶ Stone, Brad. Amazon, the Company that ate the world, 28.9.2011. URL: <http://www.bloomberg.com/bw/magazine/the-omnivore-09282011.html> (29.5.2015.)

Unatoč tome što je Amazon nudio mnoštvo različitih proizvoda, i dalje je cvao na području knjižarstva. Godine 2012. je prodaja e-knjiga polako sustizala prodaju tiskanih knjiga. Primjerice, dok se trilogija „Pedeset nijansi sive“ prodala u 15 milijuna e-primjeraka, odnosno upola manje od tiskanih knjiga, što je bio slučaj i s knjigom „The lucky one“ Nicholasa Sparksa koja se prodala u milijun primjeraka, a njezina digitalna inačica u 569 544 primjeraka, digitalna je verzija knjige „Gone girl“ Gillian Flynn, pak, nadmašila prodaju tiskanih knjiga za preko 100 000 primjeraka.³⁷ Danas, Amazon.com dominira tržištem tiskanih knjiga u SAD-u, ali ima i vodeću ulogu na globalnom tržištu e-knjige. To potkrepljuje činjenica da je 2009. godine preko 70% kupaca e-knjiga kupovalo preko Amazona, te je taj postotak porastao za 60% 2010. godine.³⁸ Amazon.com se, dakle, najviše probio na tržištu SAD-a, premda svoje kupce ima i u Europi. To dokazuje podatak da je u drugoj polovini 2011. godine Amazon.com prijavio porast prihoda za 51%, odnosno 9.91 bilijuna dolara, od kojih 5.41 bilijuna dolara dolazi sa SAD-ovog tržišta, a 4.51 bilijuna dolara s europskog tržišta. Također, i Amazonov Kindle bilježi izuzetan uspjeh nudeći preko 950 000 naslova e-knjiga od kojih 800 000 koštaju manje od 9.99 dolara. Osim toga, od 111 naslova e-knjiga s popisa bestsellera New York Times-a, na Kindle-u je dostupno njih 110.³⁹ Istraživanje je pokazalo da se zbog svojih visoko ocijenjenih proizvoda i usluga, činjenice da Amazon odbija trenutni profit ako će to dugoročno privući lojalne kupce te raznih inovacija, Amazon.com i dalje smatra najpopularnijom tvrtkom među građanima SAD-a, a i šire.⁴⁰ Naime, Amazonov Fire TV stick je doživio velik uspon početkom 2015. godine, kao i njegove bluetooth slušalice za tv, wireless USB stick i Fire phone.⁴¹

Uglavnom, moglo bi se reći da sa svojim uslugama i proizvodima, Amazon.com ne samo da vlada područjem *online* knjižarstva već ga svojom veličinom i čini. Amazon.com-u su posvećene brojne studije i knjige koje se bave fenomenom njegove uspješnosti, poput knjige „Finding the Source of the Amazon.com: Examining the Hype of the “Earth’s Biggest Book Store” Martina Dodge-a iz 1999. godine, kao i niz istraživanja iz 2010. i 2011. godine koji su proveli *Publishers Weekly*, *The Global e-book market*, *Association of American Publishers*, *British Publishers Association* i mnogi drugi, a koji su bili predmetom zanimanja Rüdiger Wischenbarta u radu „The Global E-book market: Current Conditions & Future Projections”.⁴²

³⁷ Maryles, Daisy. The bestselling e-books of 2012, 17.5.2013. URL: <http://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/industry-news/bookselling/article/56408-the-e-book-explosion-facts-figures-2012.html>

³⁸ Usp. Wischenbart, Rüdiger. Nav.dj.

³⁹ Isto.

⁴⁰ Smith, Aaron. Amazon is Americas best company. Says who? You!, 2015. URL: <http://money.cnn.com/2015/06/15/news/companies/amazon-reputation/> (15.8.2015.)

⁴¹ Parrish, Kevin. Amazon Fire tv, fire tv stick updated with slew of new features, 24.3.2015. URL: <http://www.tomshardware.com/news/amazon-fire-tv-stick-update,28814.html> (15.8.2015.)

⁴² Usp. Wischenbart, Rüdiger. Nav.dj.

Iz toga će razloga ovaj diplomski rad biti posvećen upravo toj najpoznatijoj međunarodnoj mrežnoj knjižari.

5. Istraživanje

5.1. Metodologija rada

Na Amazonovoj stranici postoji popis najprodavanijih tiskanih knjiga po godinama koji se ažurira svakodnevno te datira od 1995. godine, kao i popis najprodavanijih Kindle e-knjiga koji datira od 2007. godine. Zbog opsežnosti obaju popisa istraživanjem je obuhvaćen samo popis tiskanih knjiga. Popis najprodavanijih e-knjiga mogao bi biti predmetom interesa nekog drugog istraživanja, a rezultati bi čak mogli biti i uspoređeni s rezultatima koji će proizići iz ovog istraživanja. Za svaku navedenu tiskanu knjigu, na koju je, kao što je rečeno, ovo istraživanje ograničeno, postoji podatak o naslovu, autoru, izdavaču, formatu, cijeni knjige, njezinu datumu izdavanja, broju stranica, jeziku, ISBN-u, dimenzijama, težini, sadržajnom opisu knjige, pri čemu se kod nekih knjiga navodi kratki sadržaj, a kod nekih samo tematske i žanrovske karakteristike. Za potrebe ovog diplomskog rada se na osnovi toga popisa napravila baza podataka u Microsoft Office Excelu 2007. Redom su se unosili podaci, za svaku godinu zasebno, o imenu i prezimenu autora, odnosno nazivu ustanova, stručnih i znanstvenih društava ili nekog drugog korporativnog autora, zatim o naslovu djela, gradu i zemlji izdavanja, nakladniku, godini, tematici/žanru i formatu. Iz te su se baze podataka potom filtrirali potrebni podaci kako bi se dobili odgovori na zasebna pitanja o spolu autora, nakladniku itd. Istraživanje obuhvaća razdoblje od 2010. do 2014. godine. U svakoj je godini navedeno po sto publikacija, osim 2011. i 2012. godine u kojima se navodi po 99 publikacija. Navedenim se istraživanjem nastoje potvrditi, odnosno odbaciti sljedeće hipoteze: Hipoteza 1. Muški su autori popularniji od ženskih.; Hipoteza 2. Romani su u navedenom razdoblju istraživanja najpopularniji žanr.; Hipoteza 3. Najpopularniji format je meki uvez.; Hipoteza 4. Najpopularniji nakladnici su iz Sjedinjenih Američkih Država.

U bazi podataka kriterij autorstva obuhvaća individualne i korporativne autore. Individualni autori mogu biti muški ili ženski, a korporativni autori se odnose na određeno korporativno tijelo.⁴³ Korporativna tijela koja se smatraju korporativnim autorima su: ustanove, poduzeća, stručna i znanstvena društva, državne službe, a u širem se smislu korporativnim

⁴³ Inače, korporativno tijelo je tijelo koje podnosi izvještaj o svojem radu ili financijskom poslovanju, izrađuje program rada, normativne spise (statut, poslovnik, pravilnik itd.), katalog svojih fondova, izdanja ili proizvoda, upute za rukovanje i upotrebu proizvoda, zatim nastavni program, red predavanja itd.

autorima smatraju kongresi, savjetovanja, simpoziji, znanstveni skupovi i tako dalje.⁴⁴ U bazi podataka uglavnom su kao korporativna tijela pronalazena znanstvena društva, kongresi i ustanove. Pri istraživanju su se posebno izdvajali autori s više objavljenih naslova, dok se autori s jednim naslovom, kojih je veći broj, nisu posebno izdvajali kako ne bi došlo do prenatrpanosti informacijama. Također se navode nakladnici, grad i zemlja izdavanja, koji ovise o sjedištu nakladnika koji je izdao određenu publikaciju. Nakon godine izdanja, navodi se žanr/tema knjige, ondje gdje su navedeni, a ondje gdje nisu, do navedenih se informacija nastojalo doći kroz sadržajni opis knjige naveden na Amazonovoj stranici ili, pak, konzultiranjem mrežnih knjižničnih kataloga. Istraživanje je pokazalo da je popisom obuhvaćeno trideset osam raznovrsnih tematskih i žanrovskih vrsta: autobiografije, biografije, demografske statistike, dječja literatura, edukacija, financije, fizika, fotografija, gastronomija i dijetetika, godišnja izvješća, horori, kliničke psihološke reference, kršćanstvo, kulturna antropologija, majčinstvo, meditacija, memoari, oglašavanje, origami, politika, popularna znanost, poslovni menadžment, povijest, pripovijetke, priručnici, psihologija, religija, romani, samopomoć, sociologija, statistika, sport, trileri, umjetnost, zbirke priča, zdravlje i životinje. Naposljetku se navodi format izdavanja. Na popisu Amazonovih najprodavanijih knjiga tijekom četiri godine se nalazi pet različitih vrsta formata: tvrdi uvez (*hardcover*), meki uvez (*paperback*), spiralni uvez (*spiral-bound*), *board book* (knjige od kartona), *staple-bound* (zaklamane).

Analiza se radila za svaku godinu zasebno, nakon čega su se godine međusobno komparirale kako bi se uočili slični/različiti obrasci kupovine tijekom godina obuhvaćenih istraživanjem. Pomoću tih usporedbi su se dobile informacije koje su sumirane u raspravi.

5.2. Rezultati istraživanja

5.2.1. Najpopularniji autori

Prvo je istraživačko pitanje bilo vezano uz spol autora. Namjera je bila utvrditi zastupljenost muških, odnosno ženskih autora na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga kako bi se ustanovilo koji su autori popularniji. Krenulo se od hipoteze da su muški autori popularniji od ženskih. Analizirala se, kao što je već spomenuto, svaka godina pojedinačno, a na kraju se donose sumarni rezultati. U 2010. godini identificirano je 97 naslova individualnih autora, od toga 68 naslova muških autora i 29 naslova ženskih autora. Među muškim autorima

⁴⁴ Usp. Tadić, Katica. Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare. URL: <http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/pog4.htm> (5.5.2015.)

najzastupljeniji je Rick Riordan koji se ponajviše proslavio serijom knjiga „Percy Jackson and the Olympians“, i to s čak pet knjiga. Zahvaljujući serijama „The Kane Chronicles“, „The Heroes of Olympus“ i „Magnus Chase“, Riordan je inače proglašen prvim najprodavanijim autorom na *New Yorks Times* listi.⁴⁵ Na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga nalaze se sljedeće: „The Lost Hero“ (dio je serije knjiga „The Heroes of Olympus“), „The Red Pyramid“ (dio je serije „The Kane Chronicles“), te tri publikacije koje su dio serije „Percy Jackson“: „Percy Jackson and the Olympians“, „The Last Olympian“ i „The Battle of the Labyrinth“. Knjizi „The Red Pyramid“ je te iste 2010. godine *School Library Journal*⁴⁶ dodijelio nagradu najbolje knjige.⁴⁷ Sve su navedene knjige inače znanstveno-fantastični romani.

Nakon Rick Riordana drugi po popularnosti su Michael Pollan i Stieg Larsson, koji su zastupljeni svaki s po tri knjige. Michael Pollan, američki pisac, novinar, aktivist i sveučilišni profesor, inače najpoznatiji po svojim djelima s područja gastronomije, nutricionizma, dijeta i industrije hrane, autor je knjiga „In Defense of Food: An Eater's Manifesto“, „Food Rules: An Eater's Manual“ i „The Omnivore's Dilemma: A Natural History of Four Meals“. Posljednja navedena knjiga je na *New York Times* listi proglašena jednom od pet najboljih knjiga 2006. godine, a 2007. godine je od strane James Beard Foundation-a proglašena čak najboljom knjigom s područja gastronomije.⁴⁸ Švedski pisac i novinar Stieg Larson, kojeg su posebno zaokupljale teme rasizma i političkog ekstremizma, premda se proslavio zapravo kriminalističkim romanima, ponajprije trilogijom „Millenium“,⁴⁹ na Amazonovom se popisu najprodavanijih knjiga nalazi također s tri naslova: „The Girl Who Played with Fire“, „The Girl with the Dragon Tattoo“ (prema kojem je sniman i istoimeni film) i „The Girl Who Kicked the Hornet's Nest“.⁵⁰ Na koncu, s dvije knjige zastupljeni su Glen Beck, Jeff Kinney, Jonathan Franzen, Malcom Gladwell i Timothy Ferriss. Potpuno su različitih žanrova, od knjiga namijenjenih djeci, preko romana do knjiga namijenjenih samopomoći, priručnika i knjiga iz područja marketinga. Ostali su autori zastupljeni na listi najprodavanijih knjiga samo s jednom knjigom i stoga se oni nisu posebno analizirali.

Od ženskih autora najpopularnija je američka televizijska spisateljica Suzanne Collins sa svojom trilogijom znanstveno-fantastičnih romana „The hunger games“: „Mockingjay“,

⁴⁵ Popis najprodavanijih knjiga koji sastavlja list *The New York Times*. Osim popisa koji se izdaje jednom godišnje, list izdaje i popise najprodavanijih knjiga na tjednoj bazi.

⁴⁶ *School Library Journal* mjesečni je časopis s člancima i objavama namjenjenima školskim knjižničarima.

⁴⁷ Usp. Rick Riordan, 2015. URL: <http://www.rickriordan.com/home> (02.06.2015.)

⁴⁸ Usp. Michael Pollan. URL: <http://michaelpollan.com/> (02.06.2015.)

⁴⁹ Larsson je planirao napisati deset romana, no zbog autorove iznenadne smrti napisana su i objavljena samo tri. Također, zanimljiva je činjenica da Larsson nikada nije planirao dati svoje romane u tisak, već ih je pisao iz vlastitog zadovoljstva. Nakon njegove smrti, romani su pronađeni i izdani 2005. godine u Švedskoj, nakon čega su osvojili razne nagrade i priznanja.

⁵⁰ Usp. Famous authors: Stieg Larsson, 2015. URL: <http://www.famousauthors.org/stieg-larsson> (02.06.2015.)

„Catching Fire“ i „The Hunger Games“. Navedena trilogija je 2010. godine bila petnaest mjeseci za redom zabilježena kao najprodavanija na *New York Times* listi, a sama je autorica te iste godine, upravo zbog njezine strahovito velike popularnosti, proglašena najutjecajnijom osobom časopisa *Time*.⁵¹ Te iste godine osvojila je i *Publishers Weekly* nagradu⁵² za najbolju knjigu 2010. godine, *Peabody* nagradu⁵³ za najbolju knjigu 2010. godine, *Kirkus* nagradu⁵⁴ za najbolju knjigu 2010. godine i još brojne druge nagrade i priznanja.⁵⁵ Spomenimo još i spisateljicu Charlaine Harris, koja se proslavila svojim romanima s vampirskom temom i urbanim fantazijama. Na Amazonovoj je listi najpopularnijih i naprodavanijih naslova zastupljena s dva vampirska romana, „Dead in the Family“ i „Sookie Stackhouse“.⁵⁶ Spomenimo i Elizabeth Gilbert i njezin roman „Eat, Pray, Love“, koji se pojavio na *New York Times* listi naprodavanijih knjiga 2010. godine,⁵⁷ te prema kojem je snimljen i istoimeni film. Među popularne autorice svakako pripada i Nora Roberts sa svoja dva romana iz serijala „Bride Quartet“: „Happy Ever After“ i „Savor the moment“, te Stephenie Meyer s knjigama iz poznate vampirske „Twilight“ sage: „Breaking Dawn“ i „The Short Second Life of Bree Tanner“.

Što se tiče korporativnih autora, njih ima tri, a riječ je o „American Psychological Association“, „The College Board“ i „Project Management Institute“. Na popisu najprodavanijih knjiga zastupljeni su s tri priručnika: „American Psychological Association“ s priručnikom „Publication Manual of the American Psychological Association“, „The College Board“ s priručnikom „The Official SAT Study Guide Second Edition“ i „Project Management Institute“ s priručnikom „A Guide to the Project Management Body of Knowledge“. „Publication Manual of the American Psychological Association“ je priručnik za pisce, urednike i studente koji pruža upute za sve aspekte procesa pisanja, od pitanja autorstva do odabira vokabulara.⁵⁸ Druge dvije publikacije korporativnih autora također su svojevrсни priručnici, jedan je iz područja edukacije (koji nudi pomoć pri prijemnim ispitima za fakultete), a drugi iz područja menadžmenta.

Godine 2011. najpopularniji i najčitaniji su i nadalje Rick Riordan i Stieg Larsson. Riordan je zastupljen s tri naslova: „The Lost Hero“, i „The Son of Neptune“ iz serijala „The

⁵¹ Usp. Suzanne Collins. URL: <http://www.suzannecollinsbooks.com/> (02.06.2015.)

⁵² Nagrada za najbolju knjigu koju svake godine izdaje časopis *Publishers Weekly*.

⁵³ *Peabody* nagrada je nagrada koja se dodjeljuje prema kvaliteti, u skladu s određenim parametrima, a ne prema prodanosti. Godišnje se dodjeljuje od 25 do 35 takvih nagrada.

⁵⁴ *Kirkus* nagrada je nagrada koju dodjeljuje američki časopis *Kirkus* koji objavljuje recenzije knjiga. Časopis je počeo izlaziti 1933.godine.

⁵⁵ Isto.

⁵⁶ Usp. Charliane Harris: About Charliane, 2015. URL: http://charlaineharris.com/?page_id=3 (03.06.2015.)

⁵⁷ New York times. Best sellers: meki uvez nonfiction. URL: <http://www.nytimes.com/best-sellers-books/2010-09-05/meki-uvez-nonfiction/list.html> (15.8.2015.)

⁵⁸ Usp. American Psychological Association. URL: <http://www.apa.org/pubs/books/4200066.aspx> (03.06.2015)

Heroes of Olympus“, za koju je te iste godine i osvojio Milner nagradu⁵⁹ najčitanijeg autora, te knjiga „The Throne of Fire“ iz serijala „The Kane chronicles“. Stieg Larson je i ove godine zastupljen s „Millennium“ trilogijom: „The Girl Who Played with Fire“, „The Girl with the Dragon Tattoo“ (prema kojem je, kao što je već spomenuto, snimljen i istoimeni film) i „The Girl Who Kicked the Hornet's Nest“. Spomenimo još i autore koji se na Amazonovoj listi najprodavanijih naslova pojavljuju s dvije knjige: George Raymond Richard Martin sa svojim najpoznatijim romanima „A Song of Ice and Fire“ i „A Dance with Dragons“, Malcolm Gladwell s „Outliers: The Story of Success“, inače knjizi o najuspješnijim osobama na svijetu te putu koji su prošli da bi dospjeli do toga uspjeha, te „The Tipping Point: How Little Things Can Make a Big Difference“, knjiga koja opisuje sociološke promjene koje obilježavaju svakodnevni život. Obje su knjige na *New York Times* popisu proglašene najprodavanijim knjigama.⁶⁰ Nadalje, važno je spomenuti i Michaela Lewisa i njegov roman „Boomerang: Travels in the New Third World“, te knjigu s područja financija „The Big Short: Inside the Doomsday Machine“, zatim Timothyja Ferrissa sa svojevrsnim priručnikom o tome kako smršaviti i jesti zdravo „The 4-Hour Body: An Uncommon Guide to Rapid Fat-Loss, Incredible Sex, and Becoming Superhuman“ te knjigom „The 4-Hour Workweek“. Ove se godine na listi pojavljuje i Tom Rath sa svojim „StrengthsFinder 2.0“ i „Strengths Based Leadership: Great Leaders, Teams, and Why People Follow“, knjige koje, između ostaloga, objedinjuju teme poslovnog menadžmenta, zdravlja i blagostanja. Njegove su knjige prodane u više od pet milijuna primjeraka i prevedene na više od šesnaest jezika. Pojavljuju se i više od tri stotine puta na *Wall Street Journal*⁶¹ bestseller listi. Spomenuta knjiga, „StrengthsFinder 2.0“ osvaja prvo mjesto na listi najprodavanijih knjiga „Wall Street Journal Bestseller-a“, a te iste godine ju je „The Economist“ prozvao najprodavanijom knjigom na svijetu s područja poslovanja.⁶² Uz navedene autore koji se pojavljuju s više od jednog naslova, velik je broj i onih s jednim naslovom, njih 71. Sveukupno se te godine na popisu nalazi 66 knjiga čiji su autori muškarci.

Ženske su autorice slabije zastupljene, sa samo 28 naslova. Na vodećoj je poziciji, jednako kao i prošle godine, Suzanne Collins, sa svojom trilogijom „The Hunger Games“ koja uključuje: „The Hunger Games“, „Mockingjay“, „Catching Fire“ te sa izdanjem koje uključuje sva tri romana: „The Hunger Games Trilogy Boxed Set“. Njezina trilogija, prvi put inače izdana 2008. godine, postala je međunarodni bestseller te se do danas nalazi na popisima najprodavanijih knjiga. Njezine su knjige prodane u pedeset i šest zemalja i prevedene na

⁵⁹ Nagrada koja se dodjeljuje autoru kojeg osnovnoškolska djeca odaberu kao svog najdražeg autora.

⁶⁰ The New York Times. Best sellers: tvrdi uvez nonfiction. URL: <http://www.nytimes.com/best-sellers-books/2009-02-15/tvrdi-uvez-nonfiction/list.html> (15.8.2015.)

⁶¹ Popis najčitanijih knjiga kojeg izdaje časopis *The Wall Street Journal*.

⁶² Usp. Tom Rath: About, 2015. URL: <http://www.tomrath.org/about/> (03.06.2015.)

pedeset i jedan jezik. Suzanne Collins je 2011. godine dobila medalju s područja književnosti od udruženja *California Young Reader*⁶³ (Mladih kalifornijskih čitatelja).⁶⁴ Spomenimo još i dvije nove autorice na popisu, američke spisateljice Kathryn Stockett i Janet Evanovich. U svom romanu prvijencu „The Help“, objavljenom kod tri različita nakladnika, Kathryn Stockett opisuje život afro-američkih crkinja koje su radile kao služavke u domaćinstvima bijelaca tijekom šezdesetih godina prošloga stoljeća. Godine 2011. roman se našao na *New York Times* popisu najprodavanijih knjiga. Također, iste je godine prema navedenom romanu snimljen istoimeni film koji je na 84. obljetnici *Academy Awards* osvojio brojne nominacije.⁶⁵ Janet Evanovich je američka spisateljica koja je objavila brojne romane, ali se proslavila upravo s dva koja se u ovoj godini nalaze na listi najprodavanijih Amazonovih knjiga, a riječ je o romanima iz serijala „Stephanie Plum“: „Smokin' Seventeen“ i „Explosive Eighteen“. Romani joj inače imaju odlike misterije, erotike i kriminalistike.

Od korporativnih autora spomenimo „American Psychological Association“, „The College Board“ i „Project Management Institute“, kao i dva nova, „Guinness World Records“ s knjigom „Guinness World Records 2012.“, i „Graduate Management Admission Council (GMAC)“ s priručnikom „The Official Guide for GMAT Review“. Kao i prethodne godine, uglavnom je riječ o priručnicima, s iznimkom „Guinness World Records 2012“. Guinness World Records je referentna knjiga koja izlazi jednom godišnje te navodi svjetske rekorde ostvarene te godine. Najprodavanija je knjiga zaštićena autorskim pravima svih vremena.⁶⁶

Godine 2012. se pojavljuju 62 naslova čiji su autori muškarci, pri čemu se autori ponavljaju s najviše dva naslova. Kao i prethodne godine, na listi najpopularnijih autora nalaze se Tom Rath sa svoja dva izdanja „Strengths finder 2.0“, Rick Riordan s „The Kane Chronicles“ i „Heroes of Olympus“, te George Raymond Richard Martin s „A Song of Ice and Fire“ i „A Dance with Dragons“. Uz njih, spomenimo i Jima Collinsa, inače poslovnog savjetnika, pisca i povremenog predavača na temu poslovnog rasta i održivosti, čije su knjige rasprodane diljem svijeta u čak deset milijuna primjeraka.⁶⁷ Na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga nalaze se dvije iz područja poslovnog menadžmenta: „Good to Great: Why Some Companies Make the Leap...And Others Don't“ i „Great by Choice: Uncertainty, Chaos, and Luck--Why Some Thrive Despite Them All“. Među popularne autore pripada i Jeff Kinney s dvije dječje knjige pod naslovom „Diary of a Wimpy Kid: Cabin Fever“ i „The Third

⁶³ Riječ je o nagradi za knjigu koju odabiru mladi čitatelji iz Kalifornije. Postoji od 1974. godine.

⁶⁴ Usp. Suzanne Collins. URL: <http://www.suzannecollinsbooks.com/> (02.06.2015.)

⁶⁵ Usp. Oscars: 2012. Oscar ceremonies, 2012. URL: <http://www.oscars.org/oscars/ceremonies/2012> (03.06.2015.)

⁶⁶ Usp. Watson, Bruce. *Worlds Unlikeliest Bestseller*. Washington: Smithsonian Institution, 2005. Str. 76-81.

⁶⁷ Usp. Jim Collins: *About Jim*, 2015. URL: <http://www.jimcollins.com/about-jim.html> (04.6.2015.)

Wheel“. Iste je godine navedeni serijal „Diary of a Wimpy Kid“ osvojio nagradu *Blue Peter Book Award*⁶⁸ te je zbog njega Kinney dobio nagradu autora godine na *Childrens Choice Book Award*⁶⁹ u New Yorku.⁷⁰ Spomenimo još i spisatelja Bill O'Reilly-a koji se na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga pojavljuje s dva povijesna romana: „Killing Lincoln: The Shocking Assassination that Changed America Forever“ i „Killing Kennedy: The End of Camelot“. Navedene su se knjige na *New York Times* listi najprodavanijih knjiga zadržale više od šezdeset i pet tjedana, te su okvalificirane kao najbolje povijesne knjige ikad napisane.⁷¹ Osim njega, popularan je i spisatelj Joel Fuhrman, američki liječnik, govornik, zagovornik mikronutrijentne dijeta i alternativne medicine kojima se, smatra, mogu preboljeti neke kronične bolesti, izliječiti pretilost, smanjiti krvni tlak, spriječiti srčane bolesti i rak.⁷² Na Amazonovom se popisu nalazi dva puta s istim naslovom, ali u dva različita izdanja, i to iz područja gastronomije i dijeta, „Eat to Live: The Amazing Nutrient-Rich Program for Fast and Sustained Weight Loss“.

Preostale 33 publikacije djelo su ženskih autora. Najpopularnija autorica je, kao i prethodnih godina, Suzanne Collins s čak šest knjiga iz serijala „The Hunger Games“: „Catching Fire“, „The Hunger Games“, „Mockingjay“, „The Hunger Games Trilogy Boxed Set“, „The Hunger Games“ i „Catching Fire“. Potom slijedi Erika Leonard James sa svojom trilogijom erotskih romana „Fifty Shades of Grey“: „Fifty Shades of Grey: Book One of the Fifty Shades Trilogy“, „Fifty Shades Darker“, „Fifty Shades Freed: Book Three of the Fifty Shades Trilogy“, „Fifty Shades Trilogy“ u kojoj su objedinjena sva tri djela. Navedeni su romani prodani u 70 milijuna primjeraka diljem svijeta, a u Ujedinjenom Kraljevstvu su postali najbrže prodano djelo svih vremena.⁷³ Također, *Time Magazine* je navedenu autoricu 2012. godine proglasio jednom od sto najutjecajnijih osoba na svijetu.⁷⁴ Iste je godine i osvojila *Publishers Weekly*-jevu nagradu "Publishing Person of the Year"⁷⁵, te „Popular Fiction Book

⁶⁸ Riječ je o književnoj nagradi za dječju literaturu koju BBC televizija dodjeljuje od 1999. godine.

⁶⁹ Riječ je o književnoj nagradi za najčitaniju knjigu prema izboru djece.

⁷⁰ Usp. Galleycat: Jeff Kinney wins author of the year award at 2012 childrens choice book awards, 2012. URL: <http://www.adweek.com/galleycat/jeff-kinney-wins-author-of-the-year-award-at-2012-children%E2%80%99s-choice-book-awards/52272> (04.6.2015.)

⁷¹ Usp. New York Time: The O'Reilly factory, 2012. URL: http://www.nytimes.com/2012/12/24/books/bill-oreilly-has-top-2-spots-on-tvrdi-uvaz-best-seller-list.html?_r=1 (04.06.2015.)

⁷² Usp. Dr. Fuhrman, 2015. URL: <http://www.drfuhrman.com/> (04.06.2015.)

⁷³ Fifty Shades of Grey Book Outstrips Harry Potter to Become Fastest Selling Paperback of All Time. URL: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2160862/Fifty-Shades-Of-Grey-book-outstrips-Harry-Potter-fastest-selling-paperback-time.html#ixzz1y9SHlzQU> (15.8.2015.)

⁷⁴ Usp. The guardian: El James national books award, 2015. URL: <http://www.theguardian.com/books/2012/dec/05/el-james-national-books-award> (04.06.2015.)

⁷⁵ Britanska nagrada za književnost koja se dodjeljuje jednom godišnje.

of the Year“⁷⁶ i „Book of the Year“⁷⁷ nagrade *National Book Award-a*.⁷⁸ Spomenimo još i popularne autorice Sylvii Day i Ree Drummond, koje su obje na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga zastupljene s po dvije publikacije. Sylvia Day se pojavljuje s dva romantična romana: „Bared to You“ i „Reflected in You (Crossfire)“, a Ree Drummond s kuharicama: „The Pioneer Woman Cooks: Food from My Frontier“ i „The Pioneer Woman Cooks: Recipes from an Accidental Country Girl“.

Među korporativnim autorima pronalazimo „The College Board“, „American Psychological Association“ i „Project Management Institute“, koji se ponavljaju s izdanjima „The Official SAT Study Guide Second Edition“, „Publication Manual of the American Psychological Association, 6th Edition“ i „A Guide to the Project Management Body of Knowledge“, te jednog novog, „DK Publishing“, s „LEGO NINJAGO: Character Encyclopedia“, enciklopedijom o lego kockicama za djecu.

Nadalje, istraživanje je pokazalo da je i 2013. godine broj naslova (65) čiji su autori muškarci otprilike jednak broju koji je zabilježen prethodnih godina. Autori su se te godine pojavili s najviše dva naslova na listi. Spomenimo Johna Greena, američkog pisca i povjesničara koji je te godine objavio dva romana. Prvi od njih je „The Fault in Our Stars“ koji je 2012. godine osvojio prvo mjesto na *New York Times* listi najprodavanijih knjiga,⁷⁹ a drugi „Looking for Alaska“, roman koji je 2006. godine osvojio Printz nagradu.⁸⁰ Zbog izrazite popularnosti koju su mu donijeli spomenuti romani, Green je iduće, 2014. godine, proglašen jednim od sto najutjecajnijih osoba *Times Magazine*.⁸¹ Među popularne autore svakako pripada i već spomenuti Malcolm Gladwell, kanadski pisac i novinar iz New Yorka koji piše djela iz područja sociologije, socijalne psihologije i psihologije. Na Amazonovom se popisu najprodavanijih autora opet nalazi s romanom „Outliers: The Story of Success“, inače 2008. godine prvom na popisu najprodavanijih knjiga *New York Times-a* i kanadskih novina *The Globe and Mail*, te s jednim novitetom, povijesnim romanom „David and Goliath: Underdogs, Misfits, and the Art of Battling Giants“. Ovaj se povijesni roman nalazio četvrti na popisu najprodavanijih knjiga *New York Times-a* i peti na popisu najprodavanijih knjiga *USA Today*.⁸² Spomenimo još i Roba Elliotta koji se proslavio s dvije zbirke šala za mlađu djecu: „Knock-Knock Jokes for Kids“ i „Laugh-Out-Loud Jokes for Kids“, koje su se prodale u 385 000

⁷⁶ Nagrada koju *Publishers Weekly* dijeli najprodavanijim autorima.

⁷⁷ Britanska nagrada za književnost koja se dodjeljuje jednom godišnje.

⁷⁸ Isto.

⁷⁹ Usp. John Green: John Greens biography. URL: <http://johngreenbooks.com/bio-contact/> (06.06.2015.)

⁸⁰ Riječ je o nagradi za književnu izvrsnost kod mladih pisaca koja se svake godine dodjeljuje jednom piscu.

⁸¹ Usp. John Green: John Greens biography. URL: <http://johngreenbooks.com/bio-contact/> (06.06.2015.)

⁸² Usp. Famous authors: Malcolm Gladwell. URL: <http://www.famousauthors.org/malcolm-gladwell> (06.06.2015.)

primjeraka, pri čemu se čak 70 % te prodaje ostvarilo upravo preko Amazona.⁸³ Uz Elliota, na listi najprodavanijih knjiga nalaze se i djela Stephena Kinga, autora koji se proslavio horor romanima, i to „Joyland“ i „Doctor Sleep“. Potonja je knjiga osvojila Bran Stoker nagradu 2013. godine.⁸⁴ Nadalje, na listi Amazonovih najprodavanijih knjiga ponovno se, kao i prethodnih godina, s najvećim brojem naslova nalazi i Tom Rath s već spomenutim djelima „Strengths Based Leadership: Great Leaders, Teams, and Why People Follow“ i „StrengthsFinder 2.0“, kao i William Davis sa svojim kuharicama „Wheat Belly: Lose the Wheat, Lose the Weight, and Find Your Path Back to Health“, i „Wheat Belly Cookbook: 150 Recipes to Help You Lose the Wheat, Lose the Weight, and Find Your Path Back to Health“.

Što se tiče naslova koja su objavile žene, njih je 30. Najpopularnija među njima je Erika Leonard James s trilogijom „Fifty Shades of Grey“: „Fifty Shades of Grey: Book One of the Fifty Shades Trilogy“, „Fifty Shades Trilogy“ (sva tri dijela objedinjena pod jednim naslovom), „Fifty Shades Darker“ i „Fifty Shades Freed: Book Three of the Fifty Shades Trilogy“. Među popularne autorice svakako pripada i Veronica Roth, mlada američka spisateljica s tri romana: „Insurgent (Divergent)“, „Allegiant“, „Divergent“. Ta su djela osvojila *Goodreads Choice* nagradu⁸⁵ najbolje knjige 2011. godine i *21st century* nagradu.⁸⁶ Također su prodani u 11 milijuna primjeraka te je na temelju „Divergenta“ sniman i istoimeni film.⁸⁷ Spomenimo još i Brene Brown, profesoricu na Sveučilištu Houston,⁸⁸ koja je zadnjih deset godina istraživala temu ranjivosti, hrabrosti, dostojnosti i sramote, na temelju kojih je i napisala knjige iz područja popularne psihologije: „The Gifts of Imperfection: Let Go of Who You Think You're Supposed to Be and Embrace Who You Are“ i „Daring Greatly: How the Courage to Be Vulnerable Transforms the Way We Live, Love, Parent, and Lead“. Obje knjige su završile na *New York Times* bestseller listi, prva 2010., a druga 2012. godine.⁸⁹

Na listi pronalazimo i pet korporativnih autora, već spomenutih „The College Board“ i „American Psychological Association“, te „American Psychiatric Association“ koji je izdao „Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders“, kao i „Hall H Pearson Education“

⁸³ Usp. New York Post: No joke! Michigan dad is holidays no 1 author, 2014. URL:

<http://nypost.com/2014/12/19/no-joke-michigan-dad-is-holidays-no-1-author/> (06.06.2015.)

⁸⁴ Usp. Stephen King: awards & nominations. URL: <http://stephenking.com/awards.html> (06.06.2015.)

⁸⁵ Nagrada koja se dodjeljuje jednom godišnje od 2009. godine. Knjige za nagradu nominiraju korisnici Goodreads kataloga knjiga.

⁸⁶ Nagrada koja se dodjeljuje osobama koje su dale znatan doprinos za rješavanje društvenih problema. Dodjeljuje se od 2003. godine.

⁸⁷ Usp. ChicagoTribune: Veronica Roth to receive library's 21 century award. URL:

http://articles.chicagotribune.com/2014-03-10/lifestyles/chi-veronica-roth-library-awards-20140310_1_veronica-roth-pulitzer-prizes-author (06.06.2015.)

⁸⁸ Usp. Brene Brown: about. URL: <http://brenebrown.com/about/> (06.06.2015.)

⁸⁹ New York Times. Best sellers. URL: <http://www.nytimes.com/best-sellers-books/tvrđi-uvez-advice/list.html> (15.8.2015.)

koji je izdao „MyMathLab: Student Access Kit“, svojevrsan priručnik za studente te Kaplana koji je izdao zbirku testova iz matematike „Kaplan GRE Premier 2014 with 6 Practice Tests“.

Naposljetku, u posljednjoj godini obuhvaćenoj istraživanjem (2014.) pronalazimo 55 naslova koja su napisali muški autori, što je nešto manje nego prethodnih godina. Najpopularniji su svakako već spomenuti John Green te Rush Limbaugh koji su zastupljeni s po tri djela. Prvi je na listi Amazonovih najprodavanijih knjiga zahvaljujući romanu „The Fault in Our Stars“, od kojeg je jedno izdanje objavljeno u Bostonu, a drugo u Londonu, te romanu „Looking for Alaska“, dok se Rush Limbaugh pojavljuje s povijesnim romanima „Rush Revere and the First Patriots: Time-Travel Adventures With Exceptional Americans“, „Rush Revere and the American Revolution: Time-Travel Adventures With Exceptional Americans“, i „Rush Revere and the Brave Pilgrims: Time-Travel Adventures with Exceptional Americans“. Rush Limbaugh je inače američki zabavljač, radijski voditelj, pisac i konzervativni politički komentator te jedan od najplaćenijih ljudi u Americi s područja medija. Za navedena je djela Limbaugh osvojio *Author of the Year*⁹⁰ nagradu 2014. godine.⁹¹ Nadalje, već spomenuti George Raymond Richard Martin i Rob Elliot 2014. godine su objavili po dva djela; George Raymond Richard autor je „George R. R. Martin's A Game of Thrones 5-Book Boxed Set“ i „The World of Ice & Fire: The Untold History of Westeros and the Game of Thrones“, a Rob Elliott zbirke šala za djecu „Laugh-Out-Loud Jokes for Kids“ i „Knock-Knock Jokes for Kids“, koje su se na listi najprodavanijih Amazonovih knjiga našle i prethodne godine.

Od publikacija, njih 36, koja su djelo ženskih autora najpopularnija je već spomenuta Veronica Roth i njezina trilogija „Divergent“: „Divergent“, „Allegiant“, „Insurgent“, te „Divergent Series Complete Box Set“. Uz nju, spomenimo i Lauru Hillenbrand i Stephanie Milton, koje se u razdoblju pokrivenim ovim istraživanjem pojavljuju prvi puta, svaka s po dvije knjige. Laura Hillenbrand je napisala knjigu „Unbroken“ koja je dospjela na *New York Times* ljestvicu najprodavanijih knjiga te je također osvojila nagradu knjige 2014. godine. Ista knjiga izlazi u dva izdanja s naslovom „Unbroken: A World War II Story of Survival, Resilience, and Redemption“. Knjiga je zasnovana na životu Louisa Zamperinija, bivšeg olimpijskog atletičara, trkača, logoraša Drugog svjetskog rata i inspirativnog idola.⁹² Nadalje, od Stephanie Milton su izašla dva različita priručnika Minecraft-a, koji se sastoje od korisnih

⁹⁰ Jedna od najstarijih nagrada sa područja SAD-a, nagrada za najboljeg autora godine.

⁹¹ Usp. Businessinsider: Rush Limbaugh gets 400 milion to rant through 2016. URL: <http://www.businessinsider.com/2008/7/rush-limbaugh-gets-400-million-to-rant-through-2016?IR=T> (08.06.2015.)

⁹² Usp. The Biography: Laura Hillenbrand, 2015. URL: <http://www.biography.com/people/laura-hillenbrand> (08.06.2015.)

savjeta i informacija vezanih za igru: „Minecraft: Essential Handbook: An Official Mojang Book“ i „Minecraft: The Complete Handbook Collection“.

Što se tiče korporativnih autora, u ovoj ih je godini zabilježeno devet, četiri već poznata iz prijašnjih godina („The College Board“ sa svojim priručnikom „The Official SAT Study Guide Second Edition“, „American Psychiatric Association“ sa svojim izdanjem „Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders“, „American Psychological Association“ s „Publication Manual of the American Psychological Association“ i „DK Publishing“ s „Ultimate Sticker Book: Frozen“), te pet novih („RH Disney“ s bajkama „Frozen Little Golden Book“ i „Journey to the Ice Palace“, „Thug Kitchen“ s kuharicom „Thug Kitchen: The Official Cookbook: Eat Like You Give a F*ck“, „Inc. ACT“ s knjigom za djecu „The Real ACT“ i na kraju „Scholastic“ s priručnikom „Minecraft: Redstone Handbook: An Official Mojang Book“).

5.2.2 Najpopularnije teme/žanrovi

Drugo je istraživačko pitanje bilo vezano uz žanrove, odnosno tematiku naslova koji su se našli na listi najprodavanijih i najpopularnijih Amazonovih knjiga. Namjera je bila utvrditi zastupljenost određenih tema/žanrova kroz godine kako bi se ustanovilo koje su teme i koji žanrovi najpopularniji. Kao što je spomenuto u metodologiji istraživanja, zastupljene su sljedeće teme/žanrovi: autobiografije, biografije, demografske statistike, dječja literatura, edukacija, financije, fizika, fotografija, gastronomija i dijeta, godišnja izvješća, horori, kliničke psihološke reference, kršćanstvo, kuharice, kulturna antropologija, majčinstvo, meditacija, memoari, oglašavanje, origami, politika, popularna znanost, poslovni menadžment, povijest, pripovijetke, priručnici, psihologija, religija, romani, samopomoć, sociologija, statistika, sport, trileri, umjetnost, priručnici, zbirke priča, zdravlje i životinje. Krenulo se od hipoteze da su romani najpopularniji žanr. Istraživanje je pokazalo, kao što je bilo i očekivano, da su 2010. godine najpopularniji i najprodavaniji bili romani (33), kao što je, primjerice, bio već spomenuti roman Kathryn Stockett „The help“, zatim „Freedom“ Jonathana Franzena i „Cutting for Stone“ Abrahama Verghesea. Ti su se romani na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga pojavili više puta. Vrlo je vjerojatno da je radnja romana upravo ono što je privlačilo kupce/čitatelje jer, primjerice, „The Help“ društveni roman koji govori o životima afro-američkih služavki u „bijelim“ domaćinstvima. Nadalje, „Freedom“ je roman o životu jedne tipične američke obitelji 20. stoljeća, a „Cutting for Stone“ roman o životima sijamskih blizanaca odraslih u udomiteljskim obiteljima. Uz društvene i obiteljske romane, popularni su i znanstveno-

fantastični romani. Najpopularniji autor takvih romana svakako je već spomenuti Rick Riordan s djelima „The Lost Hero“, „The Last Olympian“, i „Percy Jackson and the Olympians“. Spomenimo i druge knjige sličnog znanstveno-fantastičnog sadržaja, poput „Towers of Midnight“ Roberta Jordana i „The Hunger Games“ Suzanne Collins. Nadalje, uz romane, najprodavanije su knjige iz područja samopomoći (11) koje čitateljima nude obrasce ponašanja u pojedinim životnim situacijama i načina rješavanja životnih problema i neprilika. Kao primjer navedimo djelo „Switch: How to Change Things When Change Is Hard“ američkog pisca i govornika Chipa Heatha, za koju je autor osvojio razne nagrade, zatim „The 7 Habits of Highly Effective People: Powerful Lessons in Personal Change“ Stephen R. Coveya, također američkog pisca i govornika⁹³ i „Change Your Brain, Change Your Body: Use Your Brain to Get and Keep the Body You Have Always Wanted“ američkog psihijatra Daniela Amena.⁹⁴ Nakon knjiga samopomoći, slijede priručnici za mršavljenje, učenje (u kojima su materijali za učenje sastavljeni na način da bi se mogli lakše upamtiti), priručnici knjiga (poput priručnika kroz lektiru) i sl.(6), dok su ostali žanrovi, poput dječje literature, politike, memoara..., zastupljeni s manje od pet naslova.

Godine 2011., očekivano, romani se ponovno nalaze na vrhu ljestvice. Od njih 32 izdajamo ponovno roman „The help“ Kathryn Stockett i „Cutting for stone“ Abrahama Verghesea, koji su i nadalje najprodavaniji i najpopularniji, dok se od značajnijih romana, koji su tiskani više puta, pojavljuju „Water for Elephants“ kanadske spisateljice Sare Gruen,⁹⁵ „The Great Gatsby“ Scotta Fitzgeralda, jednog od najvećih američkih spisatelja 20. st.,⁹⁶ „The Alchemist“, brazilskog pisca Paula Coehla, koja je inače prevedena na čak 71 jezik,⁹⁷ te „The Art of Racing in the Rain“ američkog pisca Gartha Steina.⁹⁸ Glavni lik Sare Gruen u knjizi „Water for Elephants“ je mladi veterinar koji završi u cirkusu liječeći životinje, te prepričava vlastita sjećanja i kroz njih se odvija radnja knjige. Radnja knjige „The Great Gatsby“ naizmjenično prati živote likova u kojem se glavni lik vraća iz Prvog svjetskog rata i pokušava osvojiti staru ljubav, dok glavni lik Paula Coehla u knjizi „The Alchemist“ odlazi na životni put

⁹³ Stephen R. Covey (1932.-2012.) je bio američki pisac, govornik i sveučilišni profesor. Najpopularnija knjiga mu je bila navedena „The 7 Habits of Highly Effective People: Powerful Lessons in Personal Change“ koja je prodana u 25 milijuna primjeraka diljem svijeta.

⁹⁴ Daniel Amen (rođen 1954.) je američki psihijatar i neuroznanstvenik, specijalist za poremećaje na mozgu te direktor Klinike Amen za biheviorističku medicinu u Fairfieldu, u Kaliforniji.

⁹⁵ Sara Gruen (rođena 1969.godine u Kanadi) se proslavila navedenim romanom „Water for Elephants“ koji je preveden na 43 jezika i prodan u 10 milijuna primjeraka diljem svijeta.

⁹⁶ Scott Fitzgerald (1896-1940) je bio američki pisac romana i kratkih priča. Poznat je kao jedan od najvećih američkih pisaca 20.st

⁹⁷ Paulo Coelho (rođen 1947.) je brazilski romanopisac. Navedeni roman „Alkemičar“ je preveden na 71 jezik, čime je ušao u Guinnessovu knjigu rekorda kao knjiga prevedena na najviše jezika jednog živućeg autora.

⁹⁸ Garth Stein (rođen 1964.) je američki pisac i filmski producent, poznat po navedenom romanu „The Art of Racing in the Rain“ koji je osvojio mnoge nagrade.

vođen simbolima i znamenjem koji mu se ukazuju na putu, kako bi ispunio svoje snove. Naposljetku, knjiga „The Art of Racing in the Rain“, pripovijedana iz pseće perspektive, prati jednu američku obitelj koja prolazi kroz razne probleme. Nakon romana, slijede priručnici (9 sveukupno) za učenje i pripremanje ispita (najčešće je riječ o prijemnim ispitima za fakultet), priručnici za pisce (i sve koji žele postati piscima), te priručnici kroz poslovnu ekonomiju. Priručnici koji se ponavljaju od prošle godine: „The Official SAT Study Guide Second Edition“ The College Boarda, „Publication Manual of the American Psychological Association, 6th Edition“ American Psychological Association-a i „A Guide to the Project Management Body of Knowledge“ Project Management instituta. Nakon priručnika na red dolazi dječja literatura (8): „Oh, The Places You'll Go!“ Dr. Suessa,⁹⁹ „Every Thing On It“ Shela Silversteina,¹⁰⁰ „The LEGO ideas book“ Daniela Lipkowitza¹⁰¹ i „Cabin Fever“ Jeffa Kinneya.¹⁰² Knjige su različite naravi. Primjerice, dok Dr. Suess i Shel Silverstein pišu poeziju za djecu, Daniela Lipkowitz u „The LEGO ideas book“ daje ideje što se sve može graditi s lego kockicama. S druge, pak, strane, Jeff Kinney piše dnevnik napisan kao da je iz perspektive djeteta. Naposljetku dolazi gastronomija i dijete (7): „The 17 Day Diet“ autora Mike Morena,¹⁰³ „The Dukan Diet“ francuskog nutricioniste Pierre Dukana,¹⁰⁴ „Eat to Live“ Joela Fuhrmana i „Forks Over Knives: The Plant-Based Way to Health“ Gena Stonea. Poslovni menadžment i knjige s područja psihologije zastupljene su sa šest naslova, dok se ostali žanrovi pojavljuju manje od pet puta.

Godine 2012. su romani još uvijek zastupljeni u najvećem broju (32). Među najpopularnijima i najprodavanijima su još uvijek „The Great Gatsby“ autora F. Scott Fitzgeralda i „The Alchemist“ Paula Coehla, no pojavljuju se i novi romani na popisu, primjerice, „The Fault in Our Stars“, ljubavni roman Johna Greena i psihološki roman „Gone Girl“ Gillian Flynn. U knjizi Johna Greena radi se o umirućoj djevojčici oboljeloj od raka koja upoznaje jednako tako bolesnog mladića, dok se u drugoj knjizi radi o ženi s mentalnim poremećajem koja pokušava optužiti muža za svoje inscenirano ubojstvo. Romani koji posjeduju puno elemenata znanstvene fantastike su većinom knjige Suzanne Collins iz njezinog serijala „The Hunger games“: „The Hunger Games“, „Catching Fire“, „Mockingjay“, „The Hunger Games Trilogy Boxed Set“ (objedinjena sva tri djela triologije). Nakon romana slijedi

⁹⁹ Dr. Theodor Seuss Geisel (1904.-1991.) bio je pisac knjiga za djecu i crtač stripova Također, jedan je od najčitanijih autora knjiga za djecu engleskog govornog područja.

¹⁰⁰ Shel Silverstein (1930.-1999.) je bio američki pjesnik, pisac tekstova pjesama, karikaturist i pisac dječjih knjiga. Knjige su mu prevedene na 30 jezika i prodane u 20 milijuna primjeraka diljem svijeta.

¹⁰¹ Daniel Lipkowitz piše za LEGO group (uključuje LEGO Master Builder Academy i LEGO Club Magazine), stvara likove i priče za nove LEGO teme, te piše scenarije za animirane LEGO filmove i kratke videoe.

¹⁰² Jeff Kinney (rođen 1971.) je američki dizajner igrice, karikaturist, producent, glumac i pisac dječjih knjiga. Kinney se proslavio svojim serijalom „Diary of a Wimpy Kid“ u kojem piše dnevnik iz perspektive jednog djeteta.

¹⁰³ Mike Moreno je obiteljski doktor koji potiče zdrav način života.

¹⁰⁴ Pierre Dukan (rođen 1941.) je francuski doktor i nutricionist koji se proslavio svojom Dukan dijetom.

područje gastronomije i dijete (13), s knjigama poput “The Pioneer Woman Cooks: Food from My Frontier” poznate američke blogerice Ree Drummond,¹⁰⁵ „Eat to Live: The Amazing Nutrient-Rich Program for Fast and Sustained Weight Loss, Revised Edition,, Joela Fruhmana, „The Smitten Kitchen Cookbook“ autorice Deb Perelman¹⁰⁶ i „The Blood Sugar Solution: The UltraHealthy Program for Losing Weight, Preventing Disease, and Feeling Great Now!“ američkog liječnika Marka Hymana.¹⁰⁷ Ono što je zajedničko svim navedenim knjigama jest da sve nude informacije o zdravoj prehrani kao važnoj prevenciji niza bolesti ili, pak, nude informacije o načinu kako izgubiti suvišne kilograme. Po 7 knjiga je izdano s područja dječje literature i poslovnog menadžmenta. Knjige s područja dječje literature su: „Goodnight, Goodnight Construction Site” autorice Sherri Duskey Rinker,¹⁰⁸ “LEGO NINJAGO: Character Encyclopedia” od DK Publishing, “Wonder” od R. J. Palacio i “The Third Wheel” autora Jeffa Kinneya. Dakle, radi se o knjigama različitih žanrova i tema, ima, primjerice, i dječje poezije i dječjih enciklopedija. Neke od knjiga iz područja poslovnog menadžmenta su već spomenuti „StrengthsFinder 2.0“ Toma Ratha, “The Five Dysfunctions of a Team: A Leadership Fable” Patricka Lencionija¹⁰⁹ i “Good to Great: Why Some Companies Make the Leap...And Others Don't” Jima Collinsa.

Nadalje, godine 2013. su romani i dalje najpopularniji (32) pri čemu, kao i prethodnih godina, nalazimo „The Great Gatsby” F. Scotta Fitzgeralda, „The Fault in Our Stars” Johna Greena, „Gone Girl” Gillian Flynn, „To Kill a Mockingbird” Harper Lee i „The Alchemist” Paula Coehla. Nakon romana slijedi dječja literatura (13), djela poput „Diary of a Wimpy Kid: Hard Luck” Jeffa Kinneya, „Laugh-Out-Loud Jokes for Kids” Roba Elliota, “Oh, The Places You'll Go!” Dr. Suessa, “The Day the Crayons Quit” Olivera Jeffersa¹¹⁰ i „Goodnight, Goodnight Construction Site” Sherri Duskey Rinker. Odmah iza dječje literature se nalaze knjige s područja gastronomije i dijete (11) od kojih su neke „Wheat Belly: Lose the Wheat, Lose the Weight, and Find Your Path Back to Health” Williama Davisa, „The Pioneer Woman Cooks: A Year of Holidays: 140 Step-by-Step Recipes for Simple, Scrumptious Celebrations” Ree Drummond i „Grain Brain: The Surprising Truth about Wheat, Carbs, and Sugar--Your

¹⁰⁵ Ree Drummond (rođena 1969.) je poznata američka blogerica, autorica, fotografkinja i televizijska osoba. Poznata je zbog svog bloga „The Pioneer Woman” na kojem piše o svom svakodnevnom životu.

¹⁰⁶ Deb Perelman je prvenstveno vodila uspješan blog nazvan „The Smitten Kitchen” na kojem je pisala o hrani. Blog je 2012. godine osvojio nagradu najboljeg bloga. Nakon toga napisala je i svoju prvu knjigu nazvanu prema blogu.

¹⁰⁷ Mark Hyman (rođen 1959.) je američki liječnik i autor koji je napisao puno knjiga o zdravlju, dijetama i hrani.

¹⁰⁸ Sherri Duskey Rinker je autorica koja se proslavila navedenom dječjom knjigom „Goodnight, Goodnight Construction Site”.

¹⁰⁹ Patrick Lencioni (rođen 1965.) je američki pisac koji se bavi poslovnim menadžmentom, poznat po svojoj knjizi “The Five Dysfunctions of a Team: A Leadership Fable”.

¹¹⁰ Oliver Jeffers (rođen 1977.) je irski umjetnik i ilustrator poznat po svojoj dječjoj knjizi „How to Catch a Star”.

Brain's Silent Killers“ Davida Perlmuttera.¹¹¹ Ono što je svima zajedničko jest da ne nude samo recepte, već se bave općenito prehranom, zdravljem i probavnim sustavom. Ove godine se u većem broju pojavljuju knjige s područja psihologije (9), te su neke od njih već spomenuta djela „The Power of Habit: Why We Do What We Do in Life and Business“ Charlesa Duhigga, „Mindset: The New Psychology of Success“ Carol Dwecke, američke profesorice psihologije¹¹² i „Hyperbole and a Half: Unfortunate Situations, Flawed Coping Mechanisms, Mayhem, and Other Things That Happened“ Allie Brosh.¹¹³ Svim knjigama je uglavnom zajedničko što daju odgovore na neka važna životna pitanja. Nakon psihologije slijedi 6 knjiga s područja poslovnog menadžmenta, dok su ostali žanrovi zastupljeni u manjem broju.

Rezultati istraživanja popisa Amazonovih najprodavanijih knjiga u 2014. godini pokazali su da, iako su romani i nadalje najprodavaniji (28), dječja ih literatura dostiže te je zastupljena u gotovo podjednakom broju (25). Spomenimo, primjerice, „The Book with No Pictures“ američkog pisca B.J. Novaka,¹¹⁴ knjigu koja se nalazila čak 9 mjeseci na *New York Times* popisu najprodavanijih knjiga 2014. godine, „First 100 Words“ Rogera Priddya,¹¹⁵ „The Very Hungry Caterpillar“ američkog pisca Erica Carlea, knjigu koja je prevedena na 62 jezika i prodana u 41 milijuna primjeraka diljem svijeta,¹¹⁶ „Giraffes Can't Dance“ britanskog pisca Giles Andreae¹¹⁷ i „Chicka Chicka Boom Boom“ Billa Martina Juniora.¹¹⁸ Od romana spomenimo samo one koji se u razdoblju pokrivenim istraživanjem pojavljuju prvi puta, primjerice, „Fahrenheit 451“ američkog pisca Raya Bradburya,¹¹⁹ knjiga čiji sadržaj opisuje budućnost u kojoj je zabranjeno čitanje knjiga te se one javno spaljuju, zatim „Lord of the Flies“ Britanca Williama Goldinga,¹²⁰ knjiga koja opisuje avanture skupine djece na pustom otoku, „Gray Mountain“ Johna Grishama u kojoj glavna junakinja dobija otkaz i počinje raditi u klinici za pravnu pomoć u kojoj se prvi put susreće i s problemima drugih osoba i „If I Stay“ Gayl Forman,¹²¹ knjiga koja prati djevojku koja je jedina preživjela automobilsku nesreću te završi

¹¹¹ David Perlmutter (rođen 1954.) je američki neurolog, lječnik i autor.

¹¹² Carol Dweck (rođena 1946.) je američka profesorica psihologije koja u navedenoj knjizi „Mindset“ piše o načinima i razlozima uspjeha.

¹¹³ Allie Brosh je američka blogerica. Navedena knjiga „Hyperbole and a Half: Unfortunate Situations, Flawed Coping Mechanisms, Mayhem, and Other Things That Happened“ se sastoji od priča sa njenog bloga.

¹¹⁴ B.J. Novak (rođen 1979.) je američki glumac, autor, direktor i komičar. Navedeno djelo „The Book with no pictures“ je provelo 9 mjeseci na *New York Times* popisu najprodavanijih knjiga.

¹¹⁵ Roger Priddy je vlasnik naklade Priddy Books koja izdaje knjige za bebe i malu djecu.

¹¹⁶ Eric Carle (rođen 1929.) je američki dizajner, ilustrator i pisac dječjih knjiga.

¹¹⁷ Giles Andreae (rođen 1966.) je britanski pisac i pjesnik poznat po crtežima na čestitkama.

¹¹⁸ Bill Martin Junior (1916.-2004.) je bio američki autor koji je napisao preko 300 dječjih knjiga.

¹¹⁹ Ray Bradbury (1920.- 2012) je američki pisac koji se proslavio navedenom novelom „Fahrenheit 451“.

¹²⁰ William Golding (1911.-1993.) je bio britanski književnik, dobitnik Nobelove nagrade za književnost 1983. godine za djelo „Rites of Passage“.

¹²¹ Gayl Forman (rođena 1970.) je američka spisateljica koja se proslavila navedenom knjigom „If I stay“ koja je osvojila brojne nagrade.

u komi, a prema kojoj je i snimljen film. Također, ove se godine pojavljuje veći broj povijesnih knjiga (8), kao što je „Killing Patton: The Strange Death of World War II's Most Audacious General“ američkog povjesničara i novinara Billa O'Reilya,¹²² knjiga koja govori o posljednjoj godini Drugog svjetskog rata i o smrti poznatog američkog generala Georgea Pattona. Spomenimo i knjigu koja govori o životu poznatog govornika i olimpijca Louisa Zamperinija¹²³ „Unbroken: A World War II Story of Survival, Resilience, and Redemption“ američke spisateljice Laure Hillenbrand,¹²⁴ u kojoj se govori o Zamperinijevu zatočeništvu u vrijeme Drugog svjetskog rata. Prema knjizi je također snimljen istoimeni film. Također, tu je i knjiga Daniela James Browna¹²⁵ „The Boys in the Boat: Nine Americans and Their Epic Quest for Gold at the 1936 Berlin Olympics“, koja govori o osvajanju medalje iz veslanja na Olimpijskim igrama 1936. godine. Nadalje se pojavljuju po 6 knjiga iz područja gastronomije i dijeta te područja poslovnog menadžmenta, dok su ostali žanrovi zastupljeni u manjem broju.

5.2.3. Najpopularniji formati

Treće je istraživačko pitanje bilo vezano uz format publikacija. Namjera je bila utvrditi zastupljenost određenih formata na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga kako bi se utvrdilo koji je format među kupcima/čitateljima najpopularniji. Jedna te ista knjiga se na Amazonovoj stranici prodavala u više formata, ali se ovdje navodi koji je format bio najviše prodan. Krenulo se od hipoteze da je meki uvez najpopularniji format zato jer je najjeftiniji.

Godine 2010. ima najviše naslova tvrdog uveza (60). Osim „tvrdog uveza“, zastupljen je i meki uvez, odnosno „paperback“ (39). Samo je jedna publikacija spiralnog uveza. Godina 2011. ima knjige samo mekog i tvrdog uveza. Knjiga tvrdog uveza ima 58, dok knjiga mekog uveza ima 42. Iduće, 2012. godine, situacija je slična - više je knjiga tvrdog uveza (61) nego mekog (38). Nadalje, godina 2013. ima i nadalje više knjiga tvrdog uveza (55) nego onih mekog uveza (43). Ove godine se pojavljuje prva „board book“, odnosno knjiga namjenjena djeci najmlađe životne dobi, koja je inače manje veličine od knjige mekog uveza, te su joj stranice od debelog kartona koji je otporan na dječje oštećivanje i uništavanje (griženje, sisanje, kidanje...). Naposljetku, za razliku od prethodnih godina, 2014. godine više je naslova mekog

¹²² Bill O'Reily (rođen 1949.) je američki voditelj, pisac, povjesničar i novinar koji ima vlastiti televizijski program koji pokriva pitanja iz politike.

¹²³ Louis Zamperini je bio zatočenik u Drugom svjetskom ratu, govornik i olimpijski trkač na daljinu.

¹²⁴ Laura Hillenbrand (rođena 1967.) je američka spisateljica knjiga i novinskih članaka.

¹²⁵ Daniel James Brown (rođen 1951.) je američki spisatelj koji piše povijesne knjige, proslavio se navedenom knjigom „The Boys in the Boat“ zbog koje je osvojio i brojne nagrade.

uveza, njih 48, nego naslova tvrdog uveza (44). Također, ove se godine bilježi znatan porast „board-book“ knjiga. Na popisu se nalazi njih 8, od kojih su sve s područja dječje literature, što ukazuje na to da su roditelji očito prepoznali prednosti ovakvog formata.

5.2.4. Nakladnici i zemlja izdavanja najpopularnijih i najprodavanijih knjiga

Četvrto i posljednje istraživačko pitanje je bilo vezano uz zemlju izdavanja. Namjera je bila utvrditi u kojoj su zemlji i kod kojih nakladnika tiskane najpopularnije i najprodavanije Amazonove knjige. Krenulo se od hipoteze da je najveći broj najprodavanijih Amazonovih knjiga tiskan u SAD-u. Ta je teza i potvrđena, premda pronalazimo nakladnike i iz drugih zemalja, primjerice, iz Ujedinjenog Kraljevstva (točnije, Londona): Penguin, Berkley, Dutton i Speak. Također, nijedan nakladnik nije poznat po određenom žanru, odnosno, jedan te isti nakladnik izdaje knjige s više područja osim specijaliziranih nakladnika poput DK Children (London) koji se opredijelio za dječju literaturu. Također, iz istraživanja se može zaključiti da ne postoji poveznica između određenog nakladnika i najprodavanije knjige jer iako se pojedini nakladnici pojavljuju s više naslova, ta su pojavljivanja tijekom godina neredovita. Primjerice, nakladnik Little Brown and Company se pojavljuje kao najčešći nakladnik u 2010. godini, a velik broj naslova ima i u 2012., 2013. i 2014. godini. Međutim, u 2011. godini pojavljuje se samo s dvije publikacije. Poput njega, Random House također ima velik broj naslova od 2011. do 2014. godine, ali se zato 2010. godine također pojavljuje sa samo dvije publikacije. Ipak, najzastupljeniji nakladnici koji su se pojavljivali s najviše publikacija tijekom svih pet godina su: Scholastic Press, Knopf, Little Brown and Company, Random House, Vintage i Harper.

6. Rasprava

Navedenim su se istraživanjem nastojale potvrditi, odnosno odbaciti sljedeće hipoteze: Hipoteza 1. Muški su autori popularniji od ženskih.; Hipoteza 2. Romani su u navedenom razdoblju istraživanja najpopularniji žanr.; Hipoteza 3. Najpopularniji format je meki uvez.; Hipoteza 4. Najpopularniji nakladnici su iz Sjedinjenih Američkih Država. Prva hipoteza je istraživanjem potvrđena. Iz Tablice 1. vidljivo je da su muški autori najzastupljeniji i čine čak 63,45% , dok se autorice pojavljuju u manjem postotku, s 31,33%, iako, treba zamijetiti, tijekom godina bilježimo njihov porast. Tako je, primjerice, 2010. godine zabilježeno 68 muških autora i 29 ženskih autora, dok je 2014. godine broj muških autora iznosio 55, a ženskih 36. Porast

broja ženskih autora možemo možda objasniti činjenicom da su posljednjih godina dječja poezija, dječja literatura i ljubavni romani, čiji su autori upravo žene, dobili na popularnosti.

Godina	M	Ž	Ukupno ¹²⁶
2010	68	29	97
2011.	66	28	94
2012.	62	33	95
2013.	65	30	95
2014.	55	36	91
2010.-2014.	316	156	472

Tablica 1. Zastupljenost muških i ženskih autora (2010-2014)

Istraživanjem se nadalje došlo do zaključka da se romanopisac Rick Riordan u razdoblju pokrivenim istraživanjem čak tri godine (2010., 2011. i 2012.) našao na listi najprodavanijih Amazonovih knjiga. Podjednako se pojavljuje i Suzan Collins (2010., 2011. i 2012.), Malcolm Gladwell (2010., 2011. i 2013.), George R.R.Martin (2011., 2012. i 2014.) i Tom Rath (2011., 2012. i 2013.). Nakon njih, autori koji su se u razdoblju pokrivenim istraživanjem dvije godine našli na listi najprodavanijih Amazonovih knjiga su Stieg Larsson (2010. i 2011.), Timothy Ferriss (2010. i 2011.), Veronica Roth (2013. i 2014.), John Green (2013. i 2014.), Rob Elliott (2013. i 2014.), E.L. James (2012. i 2013.) i Jeff Kinney (2010. i 2012.). Ostali autori u tablici su se sa svojim djelima samo jedne godine našli na listi najprodavanijih Amazonovih knjiga. Također se može primijetiti da su najučestaliji autori autori romana, dok je zastupljenost autora kuharica, autora povijesnih djela i autora djela iz područja psihologije manje.

Godine	Autori/ce s 5 naslova	Autori/ce s 4 naslova	Autori/ce s 3 naslova	Autori/ce s 2 naslova
2010.	-	Rick Riordan	Michael Pollan, Stieg Larsson	Glenn Beck, Jeff Kinney, Jonathan Franzen, Malcolm Gladwell, Timothy Ferriss,

¹²⁶ Preostali naslovi čine djela korporativnih autora koji u tablicu nisu unijeti.

				Elizabeth Gilbert, Nora Roberts, Stephanie Meyer, Suzanne Collins
2011.	-	Suzanne Collins	Rick Riordan, Stieg Larsson, Kathryn Stockett	George R.R.Martin, Malcolm Gladwell, Michael Lewis, Timothy Ferriss, Tom Rath, Janet Evanovich
2012.	Suzanne Collins	E.L.James	-	George R.R.Martin, Jeff Kinney, Jim Collins, Joel Fuhrman, Rick Riordan, Tom Rath, Ree Drummond, Sylvia Day
2013.	-	E.L.James	Veronica Roth	John Green, Malcolm Gladwell, Rob Elliott, Stephen King, Tom Rath, William Davis, Brene Brown
2014.		Veronica Roth	John Green, Rush Limbaugh	George R.R.Martin, Rob Elliott, Laura Hillenbrand, Stephanie Milton

Tablica 2. Zastupljenost autora prema broju naslova (2010.-2014.)

Nadalje, druga hipoteza da su romani najpopularniji žanr također se pokazala točnom. Romani su stalno na vrhu ljestvice prodanosti i čine 31,93 %, premda ih 2014., kao što je

vidljivo iz Tablice 3, gotovo dostiže dječja literatura, koja je tijekom svih godina zastupljena s 11,04 %. Gotovo je podjednako popularno i područje gastronomije i djeteta, koje obuhvaća i kuharice. Broj naslova iz područja gastronomije i djeteta, kao i poslovnog menadžmenta doživljava porast 2012. i 2013. godine, dok priručnici i knjige iz područja samopomoći i psihologije bilježe prosječno pojavljivanje od dva puta godišnje, a ostali žanrovi i tematike obuhvaćaju jednu ili nijednu knjigu godišnje. Rezultati su se poklopili s nedavnim istraživanjem sa stranice “E-book friendly”, koje je obuhvaćalo 2.6 bilijuna knjiga. Cilj istraživanja je bio ustanoviti najunosnije žanrove na današnjem tržištu, a istraživanje je provela britanska firma “Mediaworks”. Najpopularnije (odnosno najprodavanije) knjige su svrstane u osam kategorija: dječja literatura, znanstvena fantastika, misterija, klasični književni romani (knjige do 1950-ih godina), moderni književni romani (knjige poslije 1950-ih), magija, povijesni romani, romani za mlade. Najpopularnija kategorija je dječja literatura. Pridodamo li joj romane za mlade, ona čini preko 40 % prodaje, te prema ovom istraživanju, dječje je literature prodano preko 1 bilijun primjeraka.¹²⁷

Godina	Romani	Dječja literatura	Gastronomija i djeteta	Poslovni menadžment	Knjige samopomoći	Psihologija	Priručnici	Povijest
2010.	34	2	8	4	11	-	6	3
2011.	33	8	7	6	5	6	9	3
2012.	32	7	13	7	4	3	5	4
2013.	32	13	11	6	4	9	1	3
2014.	28	25	6	6	4	5	1	8
Ukupno	159	55	45	29	28	23	22	21

Tablica 3. Zastupljenost žanrova/tema po godinama (2010-2014)

Nadalje, iz Tablice 4 je vidljivo da su tijekom svih godina, osim posljednje analizirane, 2014., prodavane bile knjige tvrdog uveza od onih mekog, no nije uočena povezanost formata

¹²⁷ Usp. Kowalczyk, Ola. Most popular book genres of all time. 28.10.2014. URL: <http://ebookfriendly.com/most-popular-book-genres-infographic/> (8.5.2015.)

i žanra/teme. Treća se hipoteza, da je najpopularniji uvez meki format, pokazala tako netočnom. Zamjetna je također pojava „board books“. U istraživanom razdoblju knjiga toga formata pojavljuje se 2013. godine. Već iduće, 2014. godine, na listi ih je zabilježeno osam, što je vrlo vjerojatno povezano s porastom prodaje dječje literature jer su knjige toga formata u pravilu upravo knjige namijenjene djeci.

Godine	Tvrđi uvez	Meki uvez	Spiralni uvez	“Board book”
2010.	60	39	1	-
2011.	58	42	-	-
2012.	61	38	-	-
2013.	55	43	-	1
2014.	44	48	-	8

Tablica 4. Zastupljenost formata po godinama (2010.-2014.)

Naposljetku, četvrto i posljednje istraživačko pitanje je bilo vezano uz zemlju izdavanja. Namjera je bila utvrditi u kojoj su zemlji i kod kojih nakladnika tiskane najpopularnije i najprodavanije Amazonove knjige. Krenulo se od hipoteze da je najveći broj najprodavanijih Amazonovih knjiga tiskan u SAD-u. Ta je teza i potvrđena, premda pronalazimo nakladnike i iz drugih zemalja, primjerice, iz Ujedinjenog Kraljevstva (točnije, Londona): Penguin, Berkley, Dutton i Speak i jednog iz Kanade. Svi oni objavljuju djela raznovrsnih tema i žanrova, osim specijaliziranih nakladnika, kao što je londonski DK Children koji se opredijelio za dječju literaturu. Nakladnici su većinom iz New Yorka, a najpoznatiji su Harper (koji se 2011. godine pojavio sa 7 naslova na Amazonovom popisu najprodavanijih knjiga), Little Brown and Company (koji se 2010. i 2013. godine pojavio sa 6 naslova), Random House (koji se 2012. pojavio sa 6 naslova), Scholastic Press (koji se 2011. i 2012. pojavio sa 5 naslova), Knopf (koji se 2012. pojavio sa 5 naslova), Crown (koji se 2010. i 2011. pojavio sa 4 naslova) i Vintage (koji se 2012. i 2013. pojavio sa 4 izdana naslova). Ostali nakladnici su se uglavnom pojavili jednom u godini s manje od 4 naslova.

Broj objavljenih knjiga								
Godina	7	6	5	4	3	2	1	Ukupno
2010.	-	• Little, Brown & Co.		• Crown • Disney • Grand Central Publishing • Penguin • Scribner	• Harmony Books • Harper • Knopf • Riverhead Books • Scholastic Press • Vintage	-	-	58
2011.	•Harper	-	• Scholastic Press	• Bantam • Crown • Knopf • Random House	• Back Bay Books • Disney • Free Press • Scribner • Simon & Schuster • Vintage	-	-	58
2012.		• Random House	• Knopf • Scolastic Press	• Dutton • Little Brown and Co. • Vintage	• Bantam • Harper • Henry Holt & Co. • Thomas Nelson Publishing • William Morrow Cookbooks			56

2013.		<ul style="list-style-type: none"> • Little Brown and Co. 	<ul style="list-style-type: none"> • Random House 	<ul style="list-style-type: none"> • Vintage 	<ul style="list-style-type: none"> • Grand Central Publishing • Harper • Katherine Tegen Books • Knopf 		66
2014.				<ul style="list-style-type: none"> • Katherine Tegen books • Speak 	<ul style="list-style-type: none"> • Knopf • Little Simon • Little Brown and Co. • Penguin Books • Random House • Scholastic • Scribner • Simon & Schuster • Thomas Nelson Publishing • Threshold Editions 		64

Tablica 5. Zastupljenost nakladnika po godinama (2010.-2014.)

7. Zaključak

Otkako su globalne tvrtke poput Amazon.com postavile potrebnu infrastrukturu primanja narudžbi i prodaje knjiga te uspostavile potrebne pravne uvjete za svako tržište, knjige su postale širom dostupne i to po niskim cijenama, neprimjetno prelazeći granice. Prije *online* knjižarstva kupac je morao fizički doći u knjižaru koja je možda udaljena od njegova mjesta stanovanja ili uopće ne postoji, a ako i postoji možda nema dostatnu ponudu, željene naslove, poglavito možda one na stranim jezicima, i slično. Posredstvom *online* knjižara kupci više nisu vezani za fizičke knjižare ili trgovine već im se omogućila kupnja iz vlastitog doma s puno većim pogodnostima kupovine. *Online* knjižare posjeduju veći broj naslova od fizičkih knjižara jer imaju posebna skladišta u kojima se čuvaju knjige koje se nude na njihovim mrežnim stranicama, za razliku od fizičkih knjižara koje su ograničene na prostor same poslovnice/knjižare. Također, *online* knjižare zbog svojih neograničenih načina nabave imaju pristup većem spektru knjiga kada je riječ o tematskim područjima, žanrovima, jezicima i formatima te upravo zbog toga znaju nuditi i manje cijene. Knjige se *online* brže pregledavaju jer je sustav za traženje knjiga elektronički dok u fizičkoj knjižnici kupac knjige mora tražiti na policama. Također, na mrežnim stranicama *online* knjižara informacije o knjigama su navedene na jednom mjestu, a time i preglednije, dok fizičke knjižare takvu ponudu ne nude već kupac informacije o knjigama (autor, naslov, godina izdanja, izdavač...) mora potražiti u njima samima ili istu informaciju zatražiti od prodavača. Iz tih je razloga *online* kupovina knjiga postala puno lakša od stvarne kupovine, te je to vrlo vjerojatno jedan od razloga zbog kojeg se Amazon.com, kao svjetska riznica knjiga s najviše zadovoljnih kupaca i čitatelja, širi.

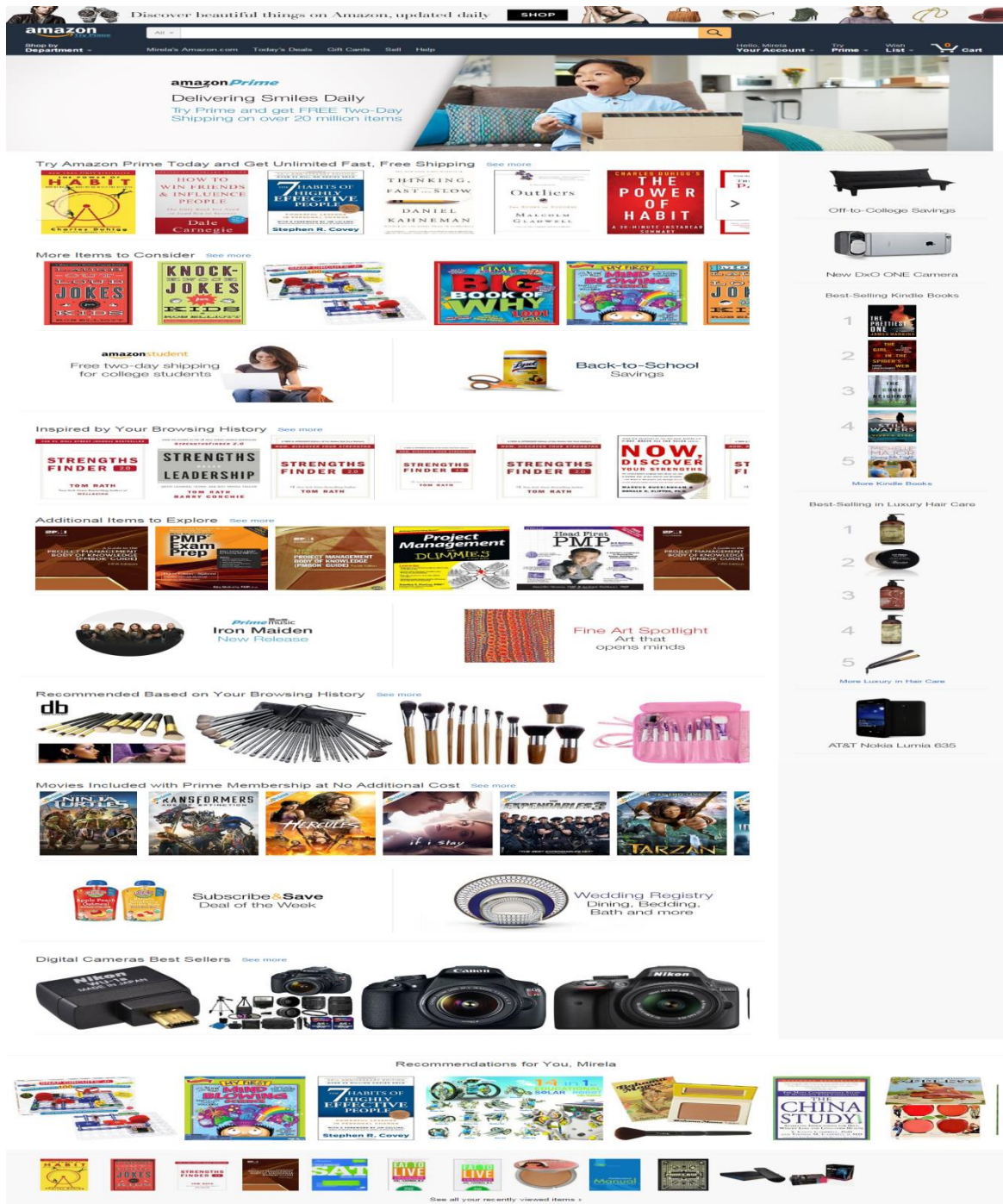
Razlog Amazonovog uspjeha leži i u činjenici da je najviše ulagao u pružanje do tada pionirskih usluga korisnicima, pa je tako, za razliku od većine drugih poduzeća, odbijao trenutni profit ako će to dugoročno privući lojalne kupce. Primjerice, od svog početka ulagao je u pružanje usluga svojim korisnicima na način da im je nudio besplatnu poštarinu. Jednako je tako Amazon nudio i garanciju na određene proizvode, te su eventualni nezadovoljni kupci mogli vratiti/reklamirati proizvod o trošku poduzeća. Osim toga, Amazon je strukturirao svoj poslovni model na način da radi svaki dan u godini bez prestanka kako bi što manje vremenski ograničavao svoje kupce. Kao što je već rečeno, uspjeh mu također leži u izuzetno funkcionalnoj mrežnoj stranici koja omogućuje jednostavan i brz način kupnje. Njegova stranica je uređena na način da je korisniku vidljiva povijest vlastita pretraživanja, a upućuje ga se i na slične proizvode (primjerice druge knjige sličnog tematskog područja) kako bi što

brže mogli naći drugi željeni proizvodi. Kako bi mogao nuditi što više proizvoda (a danas nudi gotovo sve), Amazon trenutno ima 80 skladišta veličine više nogometnih terena diljem zemlje koji također omogućuju što je moguće brzu ispostavu paketa do doma kupca. Naime, kako bi se povećala produktivnost, ta skladišta ne služe samo kao skladišta knjiga već se u njima obavljaju poslovi pretraživanja, organiziranja, pakiranja i slanja paketa do njegova odredišta. Kako bi povećao broj zaposlenih ljudi, Amazon ustraje u tome da u skladištima rade isključivo ljudi, bez posredstva automata koji bi posao mogli obavljati umjesto njih.¹²⁸

Kako bi reklamirao svoje proizvode, još od 1995. godine Amazon.com nudi godišnji popis najprodavanijih knjiga na svojim mrežnim stranicama. Taj nam popis donosi niz informacija, važnih i po korisnike, ali i po samu tvrtku i nakladnike. Kao što je rečeno, Amazon na taj način reklamira knjige koje su najprodavanije, a time očito i najpopularnije, a, osim toga, ima i uvid u to što njegovi korisnici preferiraju pa na taj način vjerojatno dijelom i oblikuje svoju politiku poslovanja. Korisnici, pak, imaju uvid u najpopularnije naslove tijekom niza godina, a nakladnici na taj način reklamiraju svoje najprodavanije naslove, a samim time i sebe. Imajući u vidu činjenicu da Amazon ima doista veliki broj korisnika, navedeni su popisi važni i stoga što omogućavaju praćenje korisničkih kupovnih navika, pa to dijelom nešto govori i o današnjoj kulturi čitanja, pretpostavimo li da su kupljene knjige uistinu i pročitane. Osim popisa najprodavanijih tiskanih knjiga, kao što je već spomenuto, postoje i popisi Amazonovih najprodavanijih e-knjiga. Dodatna analiza tih popisa bi, dakako, omogućila još potpuniju sliku kupovnih navika Amazonovih korisnika. Također, ako bi se vremenski parametri istraživanja proširili, vjerojatno bi se dobili i cjelovitiji rezultati koji bi nam dali potpuniju sliku današnje kulture čitanje. Naposljetku, treba reći da unatoč tomu što postoje i druge velike i uspješne *online* knjižare, kao što su, primjerice, Barnes & Noble i Kobo, analiza navedenih Amazonovih popisa čini se opravdanom, imajući u vidu činjenicu da Amazon danas posjeduje većinu tržišta te ima doista veliki krug vjernih korisnika. Danas internet omogućuje rast i razvoj poslovanja izvan fizičkih tržišta i upravo zato Amazon.com kao jedna od najvećih *online* knjižara ima neospornu vrijednost.

8. Prilozi

¹²⁸ Parker, George. Businessinsider: How Amazons Unconventional Buiness Model Changed me from hater to customer for life, 18.12.2012. URL: <http://www.businessinsider.com/why-amazon-is-so-hugely-successful-2012-12> (21.8.2015)

Slika 1. Prikaz Amazonovog *Homepage*-a (URL: <http://www.amazon.com/>)

Discover beautiful things on Amazon, updated daily **SHOP**

Shop by Department: Books, Kindle eBooks, Music, Songs, Video Games

Minister's Amazon.com Today's Deals Gift Cards Sell Help

Hello, Minister Try Prime Wish List Cart

Amazon Best Sellers of 2014

Our most popular product of the year. Updated daily.

Best Sellers of 2014 in Books

Year	2015	2008	2001
2014	2007	2000	
2013	2006	1999	
2012	2005	1998	
2011	2004	1997	
2010	2003	1996	
2009	2002	1995	

- LOOK INSIDE!**
STRENGTHSFINDER 2.0
by Tom Rath
★★★★★ (2,197)
Hardcover
\$15.04
1703 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
FROZEN Little Golden Book
(Disney Fro...)
by Victoria Saxton
★★★★★ (1,740)
Hardcover
\$2.17
279 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
LAUGH-OUT-LOUD JOKES for Kids
by Rob Elliott
★★★★★ (2,022)
Paperback
\$2.94
265 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
THE FAULT IN OUR STARS
by John Green
★★★★★ (36,576)
Paperback
\$6.49
754 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
DIARY OF A WIMPY KID: The Long Haul
by Jeff Kinney
★★★★★ (2,362)
Hardcover
\$7.67
215 used & new from \$1.55
- LOOK INSIDE!**
KILLING PATTON: The Strange Death of
by Martin Dupont
★★★★★ (5,995)
Hardcover
\$19.99
432 used & new from \$6.19
- LOOK INSIDE!**
WHAT IF? Serious Scientific Answers to Random Mundane
by Randall Munroe
★★★★★ (1,969)
Hardcover
\$14.40
177 used & new from \$6.34
- LOOK INSIDE!**
THE BLOOD OF OLYMPIUS (The Heroes of O...
by Rick Riordan
★★★★★ (3,307)
Hardcover
\$11.99
130 used & new from \$6.80
- LOOK INSIDE!**
JESUS CALLING: Empowering Peace in His
by Sarah Young
★★★★★ (10,284)
Hardcover
\$9.03
463 used & new from \$1.73
- LOOK INSIDE!**
UNKNOWN: A World War II Story of Survival
by Laura Hillenbrand
★★★★★ (25,510)
Paperback
\$9.07
436 used & new from \$1.25
- LOOK INSIDE!**
ULTIMATE STICKER BOOK: Frozen (Ultima...
by DK Publishing
★★★★★ (805)
Paperback
\$3.63
115 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
THE DAY THE CRAYONS COUT
by Oliver Jeffers
★★★★★ (2,417)
Hardcover
\$9.38
146 used & new from \$4.91
- LOOK INSIDE!**
DIVERGENT
by Veronica Roth
★★★★★ (20,971)
Paperback
\$7.99
759 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
THE FAULT IN OUR STARS
by John Green
★★★★★ (36,576)
Paperback
\$11.01
737 used & new from \$0.01
- LOOK INSIDE!**
OH, THE PLACES YOU'VE GOT
by Dr. Seuss
★★★★★ (2,179)
Hardcover
\$11.99
411 used & new from \$0.40
- LOOK INSIDE!**
TO KILL A MOCKINGBIRD
by Harper Lee
★★★★★ (7,315)
Mass Market Paperback
\$4.94
437 used & new from \$1.99
- LOOK INSIDE!**
GONE GIRL
by Gillian Flynn
★★★★★ (41,542)
Paperback
\$6.43
605 used & new from \$0.02
- LOOK INSIDE!**
THE BOOK THIEF
by Markus Zusak
★★★★★ (16,910)
Paperback
\$7.60
629 used & new from \$0.50
- LOOK INSIDE!**
THE OFFICIAL SAT STUDY GUIDE Second E...
by The College Board
★★★★★ (819)
Paperback
\$11.81
671 used & new from \$1.44
- LOOK INSIDE!**
HUMANS OF NEW YORK
by Brandon Stanton
★★★★★ (2,095)
Hardcover
\$16.95
195 used & new from \$9.11

1-20 21-40 41-60 61-80 81-100

About Best Sellers of 2014 in Books
These lists contain best-selling items for the year selected.

Your Recently Viewed Items and Featured Recommendations

Inspired by your browsing history

Page 1 of 9

Amazon Echo
★★★★★ 24,662
\$179.99 **Prime**

Snap Circuits Jr. SC-100
Electronic Discovery Kit
★★★★★ 3,040
\$21.99 **Prime**

Scientific Explorer My First Mind Blowing Science Kit
★★★★★ 569
\$11.00 **Prime**

The Balm Beauty Bar Manizer Aka The Luminizer Shimmer Highlighter and...
★★★★★ 511
\$21.59 **Prime**

OW1 14-in-1 Solar Robot
★★★★★ 370
\$17.96

7 Habits of Highly Effective People...
by Stephen R. Covey
★★★★★ 3,694
Paperback
\$9.39 **Prime**

You viewed

Self-Publish with Us
Become an Amazon Vendor
See all

Help

View or edit your browsing history

amazon.com

Australia Brazil Canada China France Germany India Italy Japan Mexico Netherlands Spain United Kingdom

gsm

Amazon Local

Comixology

IMDb

TenMarks.com

AbeBooks

Amazon Home Services

CreateSpace

Junglee.com

VineMarket.com

ACK

Amazon Web Services

Diapers.com

Kindle Direct Publishing

Wag.com

AfterSchool.com

Audible

DPReview

Look.com

Warehouse Deals

Alexa

BrandyBar.com

East Dane

MYHabit

Wood

Amazon Business

Book Depository

Fabric

Shogun

Yoyo.com

AmazonFresh

Cake.com

Goodreads

Soap.com

Zappos

Conditions of Use Privacy Notice Interest-Based Ads © 1996-2015, Amazon.com, Inc. or its affiliates

Slika 2. Prikaz Amazonovog popisa najprodavanijih knjiga 2014. godine (URL: http://www.amazon.com/gp/bestsellers/2014/books/ref=zg_bsar_cal_ye)

9. Literatura

1. American Psychological Association. URL: <http://www.apa.org/pubs/books/4200066.aspx> (03.06.2015)
2. Brene Brown: About. URL: <http://brenebrown.com/about/> (06.06.2015.)
3. Businessinsider: Rush Limbaugh Gets 400 Milion To Rant Through 2016. URL: <http://www.businessinsider.com/2008/7/rush-limbaugh-gets-400-million-to-rant-through-2016?IR=T> (08.06.2015.)
4. Charliane Harris: About Charliane, 2015. URL: http://charlaineharris.com/?page_id=3 (03.06.2015.)
5. Chicago Tribune: Veronica Roth to Recive Library's 21st Century Award. URL: http://articles.chicagotribune.com/2014-03-10/lifestyles/chi-veronica-roth-library-awards-20140310_1_veronica-roth-pulitzer-prizes-author (06.06.2015.)
6. Customer Paradigm: Why is Amazon.com so Successful?, 28.4.2014.URL: <http://www.customerparadigm.com/why-is-amazon-com-so-successful/> (21.8.2015.)
7. Despot, Ivana; Jakopec, Tomislav. Strategija razvoja elektroničkog nakladništva na malim tržištima. // Libellarium 6, 1-2(2014), str. 81.-90. URL: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=176735 (23.5.2015.)
8. Dodge, Martin. Finding the source of the Amazon.com: examining the hype of the “earth’s biggest book store”. London: University Colledge London, 1999. URL: <http://www.casa.ucl.ac.uk/martin/amazon.pdf> (07.7.2015)
9. Dr. Fuhrman, 2015. URL: <http://www.drfuhrman.com/> (04.06.2015.)
10. Enos, Lori. Report: E-book Industry Set to Explode, 20.12.2000. URL: <http://www.ecommercetimes.com/story/6215.html> (29.5.2015.)
11. Famous authors: Malcolm Gladwell. URL: <http://www.famousauthors.org/malcolm-gladwell> (06.06.2015.)
12. Famous authors: Stieg Larsson, 2015. URL: <http://www.famousauthors.org/stieg-larsson> (02.06.2015.)
13. 'Mummy Porn' Fifty Shades Of Grey Book Outstrips Harry Potter to Become Fastest Selling Paperback of All Time. URL: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2160862/Fifty-Shades-Of-Grey-book-outstrips-Harry-Potter-fastest-selling-paperback-time.html#ixzz1y9SHIzQU> (15.8.2015.)

14. Frankfurter Buchmesse: Book Fair 2015, 2015. URL: <http://www.buchmesse.de/en/fbf/NewFairConcept/> (16.06.2015.)
15. Galleycat: Jeff Kinney Wins Author of the Year Award at 2012 Children's Choice Book Awards, 2012. URL: <http://www.adweek.com/galleycat/jeff-kinney-wins-author-of-the-year-award-at-2012-children%E2%80%99s-choice-book-awards/52272> (04.6.2015.)
16. Helenizam. // Proleksis enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2014. URL: <http://proleksis.lzmk.hr/25870/> (01.06.2015.)
17. Jim Collins: About Jim, 2015. URL: <http://www.jimcollins.com/about-jim.html> (04.6.2015.)
18. John Green: John Green's biography. URL: <http://johngreenbooks.com/bio-contact/> (06.06.2015.)
19. Kadaza, 2015. URL: <http://book-stores.kadaza.com/> (15.8.2015.)
20. Knjižarstvo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2011. URL: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=32118> (16.06.2015.)
21. Maryles, Daisy. The Bestselling E-Books of 2012, 17.5.2013. URL: <http://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/industry-news/bookselling/article/56408-the-e-book-explosion-facts-figures-2012.html>
22. Manuzio, Aldo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=38716> (02.9.2015.)
23. Michael Pollan. URL: <http://michaelpollan.com/> (02.06.2015.)
24. Morley, Miranda. Small Business: The Positive & Negative Impact of Digital Media on Business. URL: <http://smallbusiness.chron.com/positive-negative-impact-digital-media-business-20910.html> (12.6.2015.)
25. Nakladništvo. // Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2011. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42840> (23.5.2015.)
26. New York Times. Best Sellers. URL: <http://www.nytimes.com/best-sellers-books/hardcover-advice/list.html> (15.8.2015.)
27. The New York Times. Best Sellers: Hardcover Nonfiction. URL: <http://www.nytimes.com/best-sellers-books/2009-02-15/hardcover-nonfiction/list.html> (15.8.2015.)
28. New York Times. Best Sellers: Paperback nonfiction. URL: <http://www.nytimes.com/best-sellers-books/2010-09-05/paperback-nonfiction/list.html> (15.8.2015.)
29. New York Post: No joke! Michigan Dad is Holidays No. 1 author, 2014. URL: <http://nypost.com/2014/12/19/no-joke-michigan-dad-is-holidays-no-1-author/> (06.06.2015.)

30. New York Time: The O'Reilly Factory, 2012. URL: http://www.nytimes.com/2012/12/24/books/bill-oreilly-has-top-2-spots-on-hardcover-best-seller-list.html?_r=1 (04.06.2015.)
31. Oscars: 2012. Oscar Ceremonies, 2012. URL: <http://www.oscars.org/oscars/ceremonies/2012> (03.06.2015.)
32. Parrish, Kevin. Amazon Fire Tv, Fire Tv Stick Updated With Slew Of New Features, 24.3.2015. URL: <http://www.tomshardware.com/news/amazon-fire-tv-stick-update,28814.html> (15.8.2015.)
33. Parker, George. Businessinsider: How Amazons Unconventional Buisness Model Changed Me From Hater To Customer For Life, 18.12.2012. URL: <http://www.businessinsider.com/why-amazon-is-so-hugely-successful-2012-12> (21.8.2015)
34. Pressman, Aaron. The Book Industry Isn't Dying, It's Thriving With an E-Book Assist, 14.2.2014. URL: http://finance.yahoo.com/blogs/the-exchange/the-book-industry-isn-t-dying--it-s-thriving-with-an-ebook-assist-191025547.html;_ylt=A9mSs3WyVWhVuX8AnSkzCQx.;_ylu=X3oDMTE0MWI1ZHJvBG NvbG8DaXIyBHBvcwM3BHZ0aWQDVUIERUMwMV8xBHNIYwNzcg-- (29.5.2015.)
35. Rick Rordan, 2015. URL: <http://www.rickriordan.com/home> (02.06.2015.)
36. Smith, Aaron. Amazon is Americas Best Company. Says who? You!, 2015. URL: <http://money.cnn.com/2015/06/15/news/companies/amazon-reputation/> (15.8.2015.)
37. Solar, Milivoj. Književni leksikon. Zagreb: Matica Hrvatska, 2011.
38. Soundy Unwin, Philip. Encyclopaedia Britannica: History of Publishing: The Flourishing Book Trade: 1550- 1800. URL: <http://www.britannica.com/topic/publishing/Controls-over-printing#toc28622> (12.6.2015.)
39. Stephen King: Awards & Nominations. URL: <http://stephenking.com/awards.html> (06.06.2015.)
40. Stipcevic, Aleksandar. Socijalna povijest knjige u Hrvata: knjiga III: od početka hrvatskog narodnog preporoda (1835.) do danas. Zagreb: Školska knjiga, 2008.
41. Stone, Brad. Amazon, the Company That Ate the World, 28.9.2011. URL: <http://www.bloomberg.com/bw/magazine/the-omnivore-09282011.html> (29.5.2015.)
42. Suzanne Collins. URL: <http://www.suzannecollinsbooks.com/> (02.06.2015.)
43. Tadić, Katica. Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare. URL: <http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/pog4.htm> (05.5.2015.)
44. The Biography: Laura Hillenbrand, 2015. URL: <http://www.biography.com/people/laura-hillenbrand> (08.06.2015.)

45. The Guardian: El James National Book Awards, 2015. URL: <http://www.theguardian.com/books/2012/dec/05/el-james-national-books-award> (04.06.2015.)
46. Tom Rath: About, 2015. URL: <http://www.tomrath.org/about/> (03.06.2015.)
47. Tomašević, Nives; Horvat Jasna. Nevidljivo nakladništvo. Zagreb:Naklada ljevak, 2012.
48. Velagić, Zoran. Uvod u nakladnistvo. Osijek: Filozofski fakultet u Osijeku, 2013.
49. Watson, Bruce. Worlds Unlikeliest Bestseller. Washington: Smithsonian Institution, 2005.
50. Wischenbart, Rüdiger. The Global eBook Market: Current Conditions & Future Projections, 2011. URL: http://www.publishersweekly.com/binary-data/ARTICLE_ATTACHMENT/file/000/000/522-1.pdf (29.5.2015.)